

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS
4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS, 60629
TELEFONAS (312) 585-9500-1-2-3

Vol. LXXIX Kaina 50 c.

ŠEŠTADIENIS—SATURDAY, LAPKRITIS—NOVEMBER 23, 1985

Nr. 230

L. K. B. Kronika Nr. 67

Žinios iš vyskupijų

(Tęsinys)

Susirinkimo dalyviai, pasipiktinę tokiu pavaduotojo grubumu, pradėjo iš vietų replikuoti... o viena moteris atsistojusi pareiškė: „Jeigu jau jūs, ateistai, taip greitai išsėdiate, tai kodėl patys tikinčiuosius užgauliojate?.. Mano dukrą už bažnyčios lankymą mokytoja, pasistačiusi prieš klasę, išvadino davatka, senbobe, atsilikė, o po to, nusivėdus į mokytojų kambary, toliau iš jos tyčiojosi ir grasino. Mergaitė parėjo namo verkdam. Kokia šiuo atveju teise buvo vadovautasi?“ „Mano sūnų taip pat visai šantažavo, gąsdino, kad jam visi keliai bus užkirsti, jei nestos į komjaunimą. Ar mokytojai turi teisę taip elgtis?“ — klausė vyriškis.

Susirinkimui pasibaigus, rajono vykdomojo komiteto atstovė pareiškė: „Dabar padėkosime mūsų prelegentui už tokį įdomų ir turiningą pasitarimo pravedimą jam paplodom“, tačiau „pasitarimo“ dalyviai, tarsi negirdėję raginimo dėkoti, skubinosi aplėisti salę.

Skuodas. 1985 m. balandžio 10 d. į Skuodo raj. vykdomąjį komitetą „pasitarimui“ buvo sukviesti rajono bažnytinių komitetų atstovai. Paskaita, dalyvaujant rajono vykdomojo komiteto pirmininko pavaduotoja Ložienė apgailestavo, kad jai nepatogu, jog Skuodo rajone tik evangelikai iš bendruomenės suaukotojų lėšų dalį paskyrė Taikos fondui, ragino jų pavyzdžiu pasekti kitas bendruomenes. Pavaduotoja prisipažino šnipinėjimo tikslu stebėjusi Truikinių parapijos klebono K. Petriko laidotuves, vykusį į Šates sektį, ar bažnyčioje vaikai nemokinami tikėjimo tiesų, stebėti lapkričio 1 d. pamaldas, ar nebus su procesija einama į kapines.

Nuostatų pažeidėjų tarpe buvo minėtas ir Skuodo rajon-

no Mosėdžio parapijos kunigas Pudžemis, pamokslu metu raginęs tikinčiuosius neskaityti ateistinių knygų. Lektorius grubiai šmeižė nuteistus kunigus: Alf. Svarinską, S. Tamkevičių ir Joną-Kastytį Matulionį, o kvietimą už juos melstis laikė nusikaltimu. Kizas su įniršiu puolė Pogrudinė Seminariją baigusius kunigus, vadino juos netikrais kunigais, apsišaukėliais ir reikalavo, kad parapijų vykdomieji organai neleistų jiems sakyti pamokslų bei atlikti kitus religinius patarnavimus. Nusikaltimu laikė kalėdinių eglučių prie bažnyčių organizavimą, Vėlinių dienoje procesijas į kapines, parašų rinkimą už nuteistus kunigus, bažnyčių šventoriuose prekybą devocionalijomis, netgi religinių tiesų aiškinimą pamokslu metu. Kizas suminėjo daugybę pavyzdžių, kur kiekvieną kunigo pasisakymą apie ateistų, mokytojų ar valdžios pareigūnų išsišikimą tikinčiųjų atžvilgiu laikė savyklos naudojimu ne pagal paskirtį ir tuo pačiu grubiu nuostatų pažeidimu.

Rajono vykdomojo komiteto pirmininko pavaduotoja Ložienė apgailestavo, kad jai nepatogu, jog Skuodo rajone tik evangelikai iš bendruomenės suaukotojų lėšų dalį paskyrė Taikos fondui, ragino jų pavyzdžiu pasekti kitas bendruomenes. Pavaduotoja prisipažino šnipinėjimo tikslu stebėjusi Truikinių parapijos klebono K. Petriko laidotuves, vykusį į Šates sektį, ar bažnyčioje vaikai nemokinami tikėjimo tiesų, stebėti lapkričio 1 d. pamaldas, ar nebus su procesija einama į kapines. (Bus daugiau)

JAV kardinolai: New Yorko arkivyskupas John O'Connor ir Bostono arkivyskupas Bernard Law atvyko į Romą, kur vyksta Kardinolų Kolegijos posėdis. Sekmadienį bus atidarytas Vyskupų Sinodas.

Lietuviai stiprina ryšius su Filipinais

Manila. — Padidėjus opozicijos veiklai Filipinuose, prezidentas Marcos buvo priverstas skelbti naujus rinkimus. Investicijoms JAV Kongrese atidengė, kad prezidentas Marcos, o ypač jo žmona Imelda, yra įsivėlę į didžiausią Filipinų istorijoje kyšių ir korupcijos skandalą. Ponia Imelda, buvusi Filipinų grožio karalaitė, laikoma viena turtingiausių moterų visame pasaulyje. Ji yra Filipinų gyvenviečių ministrė ir Didžiosios Manilos gubernatorė. Nors ir praityje visos buvusios Filipinų valdžios neįvardavo korupcijos, Marcos šeima visus pralenkė. Vyksta tiesiog atviras vogimas ir valdžios pinigų privatai investavimas.

Opozicija jau oficialiai kėlė bylas prezidentui, reikalavo patraukti jį teismo atsakomybėn. Amerikos žvalgybos įstaiiga Senate pranešė, kad korupcija tapo žymia našta valstybės ekonomikai. Prezidento šeima ir jos draugai naudoja savo pozicijas asmeniniam praturtėjimui. Prezidento alga yra 100,000 pezu, apie 5,000 dol. per metus. Jo žmona tačiau turi išsigijusi vien Amerikoje stambių nuosavybių, kurių kaina — šimtai milijonų dol. Ponia Marcos turi Londone 18 mil. dol. vertės rūmus, Romoje — 20 mil. dol. nuosavybę. Crown pastatas Manhattane vertas 51 mil. dol. Vien brangenybės ir antikiniai baldai vertinami 4,5 mil. dol. Visi Imeldos turtai vertinami apie 3 bil. dol. Imelda be savo pareigų vyriausybės, vadovauja 30-čiai Filipinų biznio korporacijų, jį sėdi dar 31 korporacijos tyrybose, iš kurių gauna algas. Tos valdžios korporacijos jokių revizių neturi. Filipinų Maisto valdyba laikė monopolį importuojamiems iš-

pažįstama lietuviams: ji yra įkūrusi Federacinę Vokietijoje Nijolės Sadūnaitės vardo būrelį, kurie rūpinasi lietuvių sąžinės belaisvių likimu, apie juos platina informacinę medžiagą, už juos meldžiasi.

JAV javam. JAV vyriausybės praėjusią vasarą sulaukė 40 mil. dol. maisto paramos siuntą ir pareiškė, kad monopolis būtų panaikintas.

Ponia Imelda Marcos, patyrusi tokį JAV vyriausybės ir Kongreso spaudimą, pradėjo demonstruoti nepaprastą simpatiją Sovietų Sąjungai. Ji, grįždama iš Jungtinių Tautų ceremonijų, kuriose buvo minima JT sukaktis, nuryko į Maskvą, kur buvo šilta priimta prezidento Gromykos ir kitų aukštųjų valdžios žmonių. Ji pakvietė į Filipinus atsilankyti kokią sovietų meno ar kultūros grupę. Maskva pritarė tokiam draugiškumo gestui ir pasiuntė į Filipinus Lietuvos delegaciją.

Lapkričio 12 d. Lietuvos svečiai, kurie atstovavo Sovietų Sąjungai, užbaigė draugišką vizitą. Delegacijai vadovavo Lietuvos Aukščiausiosios tarybos pirm., Sovietų Sąjungos Aukšč. Tarybos deputatas L. Šepetys. Jis savo ir Lietuvos koncertinės grupės vardu išreiškė pasitenkinimą buvusiu vizitu ir šiltu filipiniečių tautos priėmimu. Toks draugiškas priėmimas kyla iš abiejų šalių vyriausybės politikos, pabrėžė L. Šepetys. Santykių plėtojimu ir stiprinimu didelę reikšmę turi Filipinų-Sovietų Sąjungos draugystės draugija, kurios garbės prezidentė yra Imelda Marcos. Šepetys papasakojo Imeldai apie Lietuvą, apie laimėjimus, kuriuos pasiekė lietuvių tauta. Lietuvių delegaciją aerodrome išlydėjo Filipinų užsienio reikalų ministeris Pacifico Castro ir kiti oficialūs asmenys.

Ponia Imelda Marcos labai gerai įvertino Lietuvių koncertinės grupės meną. Ji pažymėjo, jog Sovietų Sąjungos dienos buvo naujas etapas abiejų šalių santykiuose, kurie pastaruoju metu pasidarė stabilūs.

— Civilinis JAV karo laivyno tarnautojas, žvalgybos departamento analizuotojas, buvo suimtas, įtariamais šnipinėjimu Izraeliui.

Sveikiname Penktąjį Mokslo ir Kūrybos simpoziumą!

Romoj prasideda Vyskupų Sinodas

Roma. — Ketvirtadienį popiežius Jonas Paulius II atidarė specialų Kardinolų kolegijos suvažiavimą. Iš 150 kardinolų pasitarimuose dalyvauja 122 kardinolai. Sekmadienį Vatikane prasidės Vyskupų Sinodas. Bus bandoma įvertinti Antrosios Vatikano tarybos įgyvendintus pakeitimus ir dabartinę Bažnyčios padėtį. Komentatoriai mano, kad bus debatai tarp konservatorių ir liberalų dėl vyskupų atskirų valstybių konferencijų santykių su Romos Kurija, bus diskutuojama pažanga ryšių su kitomis krikščionių Bažnyčiomis.

Demjanjukui gresia kelionė į Izraelį

Washingtonas. — Teisingumo departamentas OSI paskelbė, kad ketvirtadienį Apeliacinis teismas atmetė John Demjanjuk, ukrainiečių kilmės Clevelando gyventoją, skundą ir dabar jis gali būti išduotas Izraeliui, kur jis būtų teisiamas už nacių karo nusikaltimus. Jis Amerikon atvyko 1952 m. Pilietybė jam buvo atimta 1981 m.

Dar nemažiau, ar Demjanjuko advokatas pradės naują apeliaciją Aukščiausiajame teisme. Čia jau buvo įteikta apeliacija prieš įtariamojo deportavimą į Sovietų Sąjungą. Advokatai tvirtina, kad Demjanjuko teisės yra lauzomos, nes JAV teismai naudojami liudijimais, fabrikuotais sovietų KGB žvalgybos organizacijoms.

„Reuterio“ agentūra rašo, kad Izraelyje Demjanjukui gresia mirties bausmė, jei jis būtų pripažintas kaltu.

Neil Sher, OSI direktorius, kurio įstaiga medžioja nacių nusikaltėlius, pareiškė nesąstiktas, kada Demjanjukas gali būti išvežtas į Izraelį. Jo apeliacijos jau baigiasi, tačiau gali būti, kad dar nėra galutinai baigtos, pasakė Neil Sher.

— Sovietų erdvėlaivis su trim kosmonautais skubiai grįžo į Žemę, nebaigęs nustatytų uždavinių, nes vienas iš trijų kosmonautų sunkiai susirgo. Nusileidus, jis buvo skubiai nuvežtas į ligoninę.

— JAV biznio korporacijų pelnai per trečiąjį metų ketvirtį pakilo 5,3 nuoš.

— Irake suvažiavę Palestinos Laisvinimo Organizacijos veikėjai atmetė Jungtinių Tautų rezoliucijas, kurios pripažįsta Izraeliui teisę egzistuoti. Rezoliucijos nėra palestiniečių laisvo apsisprendimo teisių. Jie vadinami tik „pabėgėliais“.

— Du prancūzų saugumo karininkai Naujoje Zelandijoje nuteisti po 10 metų kalėjimo už Greenpeace laivo nusikandimą ir vieno žmogaus nužudymą.

— Sovietų televizija kelis kartus rodė Zenevos derybų užbaigimo ceremonijas, susitarimų pasirašymą. Niekad sovietų piliečiai neturėjo progos pamatyti Reaganą, nors Gorbačiovo veidas ir kalbos dominavo programą.

„Ieškoti taikos, išlaikyti laisvę“

Washingtonas. — Prezidentas Reaganas, grįžęs iš Zenevos konferencijos, tiesiai iš Andrew aerodromo helikopteriu atskrido į Kongreso rūmus, kur jo laukė abiejų rūmų nariai. Po ilgos ir sunkios dienos prezidentas 8:20 val. vakare (jo kūnas jau buvo pripratęs prie Šveicarijos laiko, kuris rodė 3 val. ryto), pasakė kalbą, kuri buvo 13 kartų pertraukta plojimais. Pirmiausia prezidentas padėkojo savo žmonai Nancy, kuri Zenevoje puikiai atstovavusi Amerikai, buvusi gera ambasadorė. Prezidentas Reaganas trumpai suminėjo punktus, kurie buvo paliesti jo pokalbiuose su Gorbačiovu ir bendrose Sovietų Sąjungos ir Amerikos delegacijų derybose. Derybose jis praleido 15 valandų, iš jų vienas su Gorbačiovu — 5 valandas akis į akį. Prieš baigmines ceremonijas abi delegacijos posėdžiavo iki 4 val. ryto, svarstydamos, ką pasakyti bendrame komunikate.

Prezidentas Reaganas pabrėžė, kad derybų rezultatai bus įvairiai komentuojami ir vertinami. Zenevoje buvo 3,000 žurnalistų. Galima laukti 3,000 nuomonių ir vertinimų. Jis manė, kad bus padaryta nauja pradžia abiejų valstybių santykiuose ir tokia pradžia buvo padaryta. Mes geriau vienas kitą pažįstame. Mes mielai priimsime Gorbačiovą Washingtone, o aš pats vyksiu į Maskvą, pasakė Reaganas, nurodęs, kad Gorbačiovas labai energingai gynė savo pozicijas. Dabar nereikėtų paleisti užimto kurso, kelias į geresnius santykius dar ilgas, tačiau mes davėm instrukcijas nusiginklavimo derybų dalyviams pagreitinti kursą, kad neplistų atominiai ir cheminiai ginklai. Buvo nemažai ginčų dėl erdvės gynybos iniciatyvos. Aš aiškinu, kad tie ginklai niekam negrasina. Buvo nesutarimų dėl regioninių konfliktų, dėl žmogaus teisių konfliktų. Aš kartojau, kad vyriausybės, kurios negerbia savo piliečių politinių teisių, negerbs ir savo kaimynų teisių, pasakė Reaganas. Susitarėm susitikti, pasikeisti piliečių vizitais, lankysis ne tik vadovai, bet ir paprasti piliečiai, jaunimas, studentai. Nutarta steigti naujus konsultatus New Yorke ir Kijeve, susitarta dėl aviacijos lėktuvų saugumo bendradarbiaujant ir Japonijai.

Pasitarimuose daug nuėjom, tačiau mes toliau remsimė kovojančius už laisvę. Šis viršūnių susitikimas buvo jau

— Hurikanas „Kate“ padarė daug žalos šiaurinėje Floridoje. Daug žmonių turėjo aplėisti namus.

— Indijos keleivinio lėktuvo nelaimės tyrinėtojai nustatė, kad lėktuvas birželio mėn. krito į jūrą su 329 keleiviais, bagažo skryjuje įvykus sprogiui.

— Policija Pietų Afrikoje nušovė dar šešis juodusius. Praėjusią savaitę ten žuvo 23 žmonės.

11-tas. Jis gali padėti žengiant taikos keliu. Kaip prez. Eisenhoweris po savo susitikimo su Kremliaus vadais pasakė, abi valstybės skiria platus ir gilus grovyvs. Taip yra ir dabar, tačiau susitikimai buvo naudingi. Santykiuose nereikia laikytis iliuzijų, o realizmo. Mes norime gerinti santykius. Jų sieksime ir ateityje, ne kokiais detantais ieskojimo sumetimais, o norėdami ieskoti taikos ir išlaikyti laisvę, pasakė prezidentas Reaganas. Jo kalba buvo palydėta ilgais plojimais.

Abi delegacijos Zenevoje pasirašė visą eilę susitarimų. Generalinė pasikeitimų programa liečia akademikų, kultūros grupių vizitus. Bus atidaryti du nauji konsulatai New Yorke ir Kijeve. Susitarta dėl Siaurės Ramiojo vandenyno lėktuvų saugumo komunikacijų planų. Sutarta testuoti vyriausybės narių reguliarius pasitarimus, kurie spręstų politinius skirtumus, jų tarpe žmogaus teisių atvejus.

Kai kurie susitarimai yra pakartojimai jau seniau sutartų dalykų: žiūrėti, kad pasaulyje nesiklistų branduolinių ginklai, tartis dėl cheminių ginklų uždraudimo ir senųjų arsenalų sunaikinimo; stengtis, kad Europoje būtų sumažintos karinės abiejų valstybių jėgos; tepti pasitikėjimo ugdymo Europoje derybas Stokholme; tartis dėl naujos civilinės aviacijos tarp Amerikos ir Sovietų Sąjungos skraidymo programos; bendromis jėgomis kovoti prieš aplinkos teršimą.

Susitarta pradėti naują bendradarbiavimą, kad pasaulyje neplistų cheminių ginklų gamyba ir vartojimas. Pradėti platų bendradarbiavimą ieskant naujų „fusion“ energijos šaltinių. Bendrai studijuoti, kaip praplėsti „križių centrus“, kurie padėtų sumažinti branduolinių konfliktų pavojų.

Abi pusės pripažįsta, kad nepavyko susitarti dėl ginklų kontrolės, dėl naujų erdvės ginklų, dėl SALT sutarties pratęsimo, dėl pasaulietės vykstančių regioninių konfliktų ar dėl žmogaus teisių padėties pagerinimo.

Komunikate ilgas skyrius liečia „pasikeitimų“ iniciatyvas. Jų tarpe abi pusės susitarė atgaivinti bendradarbiavimą, kovojant prieš vėžio ligą.

KALENDORIUS

Lapkričio 23 d.: Klemensas, Lukrecija, Dovitas, Liubartė.
Lapkričio 24 d.: Kristaus Karaliaus šv., Protazas, Flora, Matvinas, Valde.
Lapkričio 25 d.: Merkurijus, Kotryna, Santautas, Germė.
Lapkričio 26 d.: Leonardas, Jukunda, Dobilas, Aušrelė.

ORAS

Saulė teka 6:48, leidžiasi 4:25.
Debesuota, laukiama kritulių, temperatūra dieną 40 L, naktį 30 L.

KATALIKAI PASAULYJE

Užtaria kalinius

Lenkijos vyskupai šiomis dienomis Varšuvoje dalyvavę savo eiliniame visuotiniame suvažiavime, išreiškė susirūpinimą dabartine krašto padėtimi ir pabrėžė reikalą pagerinti valstybės ir Bažnyčios santykius. Padėtis krašte negali būti normalizuota, pažymima vyskupų paskelbtame komunikate, jei Bažnyčios ir valstybės santykiai nebus pagerinti. Vyskupai reiškia susirūpinimą Lenkijos socialinėmis problemomis, atkreipia dėmesį į vis naujus sunkumus, trukdančius išspręsti krašto ekonominę ir politinę krizę. Šios krizės sprendimas yra juo aktualesnis, žinant, kad didžioji dauguma krašto gyventojų yra išsilgusi santarvės ir socialinės taikos. Lenkijos vyskupai taip pat užtaria tebekalinamus politinius belaisvius, išreiškėdami įsitikinimą, kad visiem krašto piliečiam privalo būti sudarytos sąlygos dirbti tautos gerovei ir pažangai. Pagal oficialius duomenis, Lenkijoje dėl savo įsitikinimų tebėra kalinama 368 asmenys, bet kiti šaltiniai tvirtina, kad politinių belaisvių skaičius siekia beveik penkis šimtus.

Teisingumas ir taika

Šeštadienį popiežių Joną Paulių II aplankė Vatikano Teisingumo ir Taikos — Iustitia et Pax — komisijos septi-

nioliktosios plenarinės asamblėjos dalyviai. Jiems popiežius priminė prieš aštuoniolika metų Vatikano II Susirinkimo nutarimu įsteigtos komisijos uždavinius — dirbti už taikos sustiprinimą, ugdyti tarptautinį bendradarbiavimą siekiant tautų pažangos ir valstybės teisingos ekonominės ir finansinės santvarkos įgyvendinimą, ginti pagrindines žmogaus teises ir laisves. Vykdydami šiuos uždavinius, kalbėjo popiežius auditorijose dalyviams, jį praręšė tą misiją, kurią yra pradėjęs pats Kristus pavesdamas ją toliau vykdyti Bažnyčiai, būtent, liudyti pasauliui tiesą, gelbėti žmones, o ne juos pasmerkti, tarnauti žmogui, o ne laukti patarnavimų.

Lietuvos draugė

Nuoširdi Lietuvos bičiulė vokiečių sesuo vienuolė Michaela yra sukūrusi Kryžiaus Kelių meditacijas pagal tikėjimo persekiojimo Lietuvos faktus. Meditacijose pateikiamos kai kurių lietuvių sąžinės belaisvių laišku ištraukos, kuriose yra daug gilių krikščioniškų minčių. Yra cituojami kunigai — Alfonsas Svarinskas ir Sigitas Tamkevičius, Balyš Gajauskas, Viktoras Petkus, Antanas Terleckas, Jadvyga Bielaiuskienė. Prie tekstų pridėtos ir jų nuotraukos. Meditacijos yra skirtos vokiečiams tikintiesiems. Sesuo vienuolė Michaela yra gerai

Is Ateitininku Draugovė

REDAGUOJA Jonas Žadeikis. Informacinę medžiagą ir nuotraukas siųsti: 4048 W. 91st Pl., Oak Lawn, IL 60453. Tel. 312-424-4150.

PUIKI ATŽALA

(Kun. dr. J. Prunskio pagerbtuvių proga).

Balzeko Lietuvių Kultūros Muziejus rytoj pagerbs kun. dr. Juozą Prunskį Drake Hotel, Gold Coast salėje ruošiamuose pietuose. Džiaugiamės kun. dr. J. Prunskio laimėjimais, kadangi jis yra labai daug visuomenei dirbęs, todėl šis pagerbimas yra tikrai užsitarnautas.

Kun. dr. J. Prunskis ilgai ruošėsi Dievo ir tautos tarnybai, bet, kai pradėjo tarnybą, dirba visais frontais, nepaisydamas nei amžiaus atnešamų sunkumų. Pradėjo ruošti būsimai veiklai lankydamas Utenos „Saulės“ gimnaziją (iki V kl.) ir (1925) baigdamas Rokiškio valstybinę gimnaziją. Iš ten persikėlė į Žemaičių kunigų seminariją Kaune. 1932 m. baigė Vytauto Didžiojo universiteto Teologijos – Filosofijos fakultete teologijos skyrių ir buvo išventintas kunigu, o 1935 m. gavo bažnytinės teisės licenciatą. Vėliau tame pačiame universitete kurį metų klausė Teisų fakultete teisę. Pasitraukęs (1940) nuo bolševikų iš Lietuvos apsigyveno Amerikoje. 1945 m. Washingtono katalikų universitete gavo bažnytinių teisių daktaro laipsnį.

Kun. dr. J. Prunskis daug keliavo po Europą, Aziją, Afriką, Australiją ir Pietų Ameriką. Tos kelionės jo mokslinį pasirodymą sustiprino patirtimi ir horizonto praplėtimu.

Kun. dr. J. Prunskio visas gyvenimas yra pašvęstas žurnalistikai. Tačiau pačioje savo veiklos pradžioje (1927-1929) teko Dulių pradžios mokykloje mokytojauti. Toliau (1932-1934) Kupiškėje vikarijaus bei vidurinėje mokykloje kapelionautis. Ir tik vėliau prasidėjo redaktoriavimo darbas. Pirmasis laikraštis, kuriame kun. dr. J. Prunskis pradeda redaktoriavimo darbą, buvo „Mūsų laikraštis“ (1935-1936). Čia jis redagavo teologinį – religinį skyrių. Bet didysis jo žurnalistinis pasireiškimas ir savo sugebėjimų parodymas, buvo „XX Amžiaus“ redagavimas. Jis čia buvo vyriausiuoju redaktoriu (1936-1939). Po to (1939-1940) nauji ir platus užmojai – Katalikų Veikimo centre spaudos biuro direktoriaus postas.

Kai ok. Lietuvoje pradėjo jį gaudyti sovietų pareigūnai, jis (1940) pasitraukė į Ameriką. Rado prieglobstį Chicagoje prie Sv. Jurgio bažnyčios. Ir čia jis nerimsta. Vien bažnytinis darbas jis nesitenkina, todėl (1943-1945) jau yra ALRK Federacijos biuro direktorius. O 1948-1972 m. jau sėdi „Draugo“ redaktoriaus kėdėje. Šio laikraščio jis ir būdamas pensijoje neužmiršta: parašo vedamųjų ir duoda įvykių aprašymų. Pradėjus leisti Lietuvių Enciklopediją, nuo 1953 m. jis buvo žurnalistikos skyriaus redaktoriu. Būdamas „Draugo“ redaktoriu kurį laiką (1964-1969) redagavo ir „The Marian“ žurnalą.

Nuo 1959 m. žurnalistikos dėstytojas Pedagoginiame Lituanistikos institute. O išėjęs iš „Draugo“, redagavo „Laiivą“ (1972-1974). Be redaktoriaus darbo, nuo 1929 m. kun. dr. J. Prunskis bendradarbiavo ir laikraščiuose. Jei čia bandytume laikraščius išskaičiuoti, pasidary-

tų tikrai ilga virtinė. Pasitenkime tik tiek apie juos pasakyti, kad jo straipsniai randami ne tik lietuvių spaudoje, bet ir anglų, ne tik lengvo turinio laikraščiuose, bet ir moksliniuose žurnaluose. Po straipsniais pasirašo pavarde, J. Žvilbučio arba J. Daugailio slapyvardžiais, arba inicialais. Tų straipsnių skaičius jau siekia arti 10,000. Toks skaičius, su kuriuo nedaugelis drįstų bandyti konkuruoti.

Kun. dr. J. Prunskis parašė ir daug knygų, kurių skaičius siekia iki 35. Visos knygos iššuktos gyvenimo, liečiančios jautriausius tautos reikalus.

Kun. dr. J. Prunskis ne tik pats rašė knygas, bet su užsidedimu rinko ir kitų parašytas. Buvo sudaręs nemažą biblioteką, turinčią daug ir retos lituanistikos. Tačiau vargas su patalpyvų gavimu privertė tolimiesnio plano atsižadėti. Ją atidavė Sv. Kazimiero Seserų vienuolynui.

Kun. dr. J. Prunskis gyveno tikrai taupiai. Dabar pasirodė, kad to taupymo pagrindas buvo labai rimtas ir kilnus. Dažnai skaitome laikraščiuose, kad kun. dr. J. Prunskis paskyrė tūkstantį dolerių, du tūkstančius dolerių, dešimtį tūkstančių dolerių ir t.t.. Arba konkrečiau sakant, 1972-1982 m. už beletristiką, žurnalistinį darbą, mokslo veikalus, religines knygas ir visuomeninę veiklą jis paskyrė 34 premijas, beveik visas po tūkstantį dolerių. O 1984 m. Ateitininkų sąjunga, jos deimantinės sukakties proga, paklojo visą dešimtį tūkstančių dolerių.

Nuo 1970 m. kun. dr. J. Prunskis dirba Amerikos Lietuvių Taryboje kaip informacijos direktorius, rūpindamasis Lietuvos propaganda. Jis dalyvavo Europos Parlamente Strasboure (Prancūzijoje) rūpindamasis, kad Lietuvos reikalai būtų pasauliui žinomi. Jis buvo ir Madrido konferencijoje (Ispanijoje), kur buvo diskutuojami žmogaus teisių sovietiniai nusizengimai.

Taigi kun. dr. J. Prunskio nuveikti darbai yra verti didelio dėmesio: jo veiklos įvertinimas ir atžymėjimas yra vertai pelyntas. Juo džiaugiasi ir didžioji ne tik giminių – artimieji, bet ir ateitininkija, kurios yra nariu ir dideliu rėmėju. Gėrisi ir plačioji visuomenė jo atliktais darbais. Kun. dr. J. Prunskis yra puki Žvilbučių Prunskių ir Tauragnų Gineičių atžala. Jo motina, Sibiro kankinė, buvo Ona Gineitytė (Prunskienė), kurios brolis Pranas (irgi Sibiro kankinys) buvo vienas Utenos „Saulės“ gimnazijos steigėjų bei pirmasis direktorius.

Vincas Liulevičius

PARTIZANO DAUMANTO KUOPOS SUSIRINKIMAS

Sekmadienį, lapkričio 3 dieną, susirinkome Ateitininkų namuose Lemonte. Daug Partizano Daumanto kuopos narių atvažiavo. Ruošėmės kuopos eglutei. Vyresni vaikai mažas eglutes puošė kaspinais, o jaunesnieji linksmai lipdėm makaronus ant vainikų. Buvo ir rimtas pašnekesys su kun. Antanu

Ateitininkų Jubiliejiniame kongrese vysk. Paulius Baltakis, Chicagos arkivyskupas kardinolas Juozas Bernardin ir vysk. Vincentas Brizgys.

Nuotr. Rūtos Musonytės

STUDENTŲ ATEITININKŲ DRAUGOVĖ DETROITE

Ateitininkų kongreso metu du studentai – Marius Gražulis ir Aldas Kriaučiūnas susitarė imtis iniciatyvos atgaivinti Detroito studentų ateitininkų draugovės veiklą. Mėnesiui nepasibaigus, Marius pirmąjį mokslo metų susirinkimą sušaukė savo tėvų rezidencijoje Westlande, prie Detroito. Į pirmąjį susirinkimą atvyko tik trys studentai, taip, kad visiems ten pat buvo proga įsipareigoti. Marius Gražulis buvo išrinktas pirmininku, Aldas Kriaučiūnas – sekretorium, o Vida Duobaitė – išdininke. Pradininkų trijulės pirmasis susirinkimas visai neapvykė. Metų veiklai jie matė reikalingiausia gerai patiems susiorganizuoti, o po to ir pačią draugovės veiklą išvystyti. Kontaktas su spauda, įsijungimas į Lietuvos krikšto 600 metų minėjimo darbus, informavimas OSI veikla, draugovės laikraščio reikalas bei paskaitininkai susirinkimams buvo pagrindiniai veiklos reikalai, pramatyti sekantiems metams. Nutarta vėl susirinkti spalio 19 dieną pas Vidą Duobaitę. Susirinkimo dienai atėjus atsilankiusių skaičius pakilo 300 procentų! Į antrąjį susirinkimą atvyko devyni studentai. Pagal šią progresiją trečiajame susirinkime lauktina 27-nių!

Šiame susirinkime papildyta draugovės valdyba: Paulius Gražulis – vicepirmininkas, o Alma Lelytė – išdininke, šalia jau minėtos Vidos Duobaitės. Ižde turima apie keturis šimtus dolerių. Metinis draugovės nario mokestis buvo nustatytas 5 dol. nariui. Darius Kudzma pažadėjo išsiaiškinti su SAS CV kiek to mokestio nusiųsti jiems.

Susirinkime konkrečiau svarstyti metų veiklos programa ir projektai. Nutarta būtinai turėti draugovės laikraštį ir jo paruošimui paskirti net kelis susirinkimus. Manoma, kad kai kurie

Saulaičiu apie žmones, kurie dabar yra kalėjimuose Lietuvoje – tai rišasi su mūsų veiklos metų tema – Lietuvos didvyriai. Šiais laikais tie kaliniai yra tautos didvyriai. Rašėm laiškučius jiems ir nusiųsime, jiems, kad žinotų, jog jų neužmirštame.

Pašokom kelis tautinius šokius. Tai pasirošimas Daumanto kuopos Kalėdų eglutei, kuri įvyks sekamadienį, gruodžio 8 d., 1:30 v. p.p. Ateitininkų namuose. Prašome visus mūsų tėvelius, senelius, močiutes, broliukus ir sesytes dalyvauti. Kviečiam ir kitų jaunučių kuopų narius ir tėvelius atvažiuoti į mūsų šventę ir su mumis pabendrauti.

Ramunė Barkauskaitė

rašinėliai bus tinkami ir „Ateities“ žurnalui. Draugovė taip pat norėtų ruošti lietuvių parodą Ann Arbor miesto meno mugėje, kuri vyksta liepos mėnesį. Apie tai bus renkamoms informacijos. Siekdami kontakto su kitais studentais, šeši dalyvavusieji susirinkime pasižadėjo dalyvauti „Satrijos“ korporacijos šventėje Chicagoje lapkričio 23 dieną. Raginami prisidėti ir kiti. Trečiasis draugovės susirinkimas įvyks lapkričio 16 dieną

NUO SINTAUTŲ IKI CLEVELANDO...

POKALBĮ VEDE DALIA STANIŠKIENE (Pabaiga)

1948 m. pradžioje gavau kvietimą būti fizinės chemijos profesorium Gannon University Erie, Pennsylvania. Teko pasiūlymą priimti, nes nebuvo kitokių išėjimų. Kol buvo sutvarkyti dokumentai, buvo kiek vargo ir praslindo daug laiko. Danijos laivu į Erie, Pa., atplaukiau vos 1948 m. lapkričio antroje pusėje. Algą paskyrė 350 dol. mėnesiui, bet po mokesčių išėjo mažiau kaip 290 dol. Nelengva buvo rasti butą ir jie buvo brangūs. Dėstyti reikėjo 3 dalykus iš chemijos, be to, dar vesti ir studentų praktikos darbus. Kiekvieno dalyko laboratorija užimdavo po 6 valandas. Man praktiškai išėdavo apie 48 valandas savaitėje, už ką gavdavau 70 dol. Vasaros semestre temokėjo tiktai po 100 dol. mėnesiui, tai labai mažai.

Daug sąžiningo darbo, o labai mažas atlyginimas, Išvairiu septynis semestrus Gannon universitete. Gavau kvietimą į Illinois Institute of Technology Research Institute, Chicago, nuo 1951 m. antrojo pusmečio būti cheminių projektų vedėju, biochemijos ir maisto produktų dideliame chemijos departamente. Atlyginimas daug geresnis (500 dol.), gan greitai pakilo iki maksimumum, būtent 700 dol. Turėjau du pagelbininkus. Projektų buvo daug, ir tai labai įvairios rūšies. Vienas tų projektų buvo pagaminti labai gryną farmaceutinį produktą firmai Eli Lilly, vad. sitosterolį, iš tokios smalos. Sitosterolis yra panašus į cholesterolį, bet jis apsaugoja nuo žalingo cholesterolio veikimo. Kitas projektas buvo rasti chemikalą, kuris atbaidytų gyvius arba vabzdžius, kurie lauke ar sandėlyje tyčia perkanda šniūrą, kuriuos surištas sienas ar šiaudai, kad juos neišnešiotų vėjas. Už gerą darbą gavau AWARD OF SCIENTIFIC MERIT. Pagaminau produktų

pas Rasą Veselkaitę. Ta data, aišku, bus jau praėjus iki šio korespondencija pasirodys spaudoje. Visi tėvai, seneliai, draugai, pažįstantieji lietuvius studentus, studijuojančius Michigano valstijos universitetuose, prašomi juos paraginti įsijungti į bendrą studentišką ateitininkišką veiklą. Nuoširdžiai kviečiami visi, kuriems rūpi lietuviški reikalai. Ši studentų grupė nevengia atviro ir nuoširdaus dialogo. Savo entuziazmu ji stoja apatijai ant kelio. Informacijai skambinti Mariui Gražuliui, tel. 616-383-3999. Koresp.

DR. EDMUND E. CIARA OPTOMETRISTAS

2709 West 51st Street Tel. 476-2400 Val. pagal susitarimą: pirm. ir ketv. 1-7; antr. ir penkt. 10-4; šešt. 10-2 val.

DR. E. DECKYS GYDYTOJA IR CHIRURGAS SPECIALYBĖ – NERVŲ IR EMOCINIS LIGOS CRAWFORD MEDICAL BUILDING 6449 So. Pulaski Road Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS Tel. 233-8553 SPECIALYBĖ – AKIŲ LIGOS 3921 W. 103rd Street Valandos pagal susitarimą

DR. A. JENKINS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 3844 West 63rd Street Valandos pagal susitarimą

DR. K. A. JUCAS ODOS LIGOS KOSMETINĖ CHIRURGIJA Valandos pagal susitarimą

DR. ALGIRDAS KAVALIŪNAS SPECIALYBĖ VIDAUS IR KRAUJO LIGOS Nechirurginis išplėtusiu vėnu ir hemoroidų gydymas 5540 S. Pulaski Road. Tel. 565-2802 Valandos pagal susitarimą: Pirm., antr., ketv. ir penkt.

DR. ARVYDAS J. DAILIDĖ DANTŲ GYDYTOJAS 2555 W. Lincoln Hwy. (Hwy. 30) Olympia Fields, Ill. Tel. 748-0033 Valandos pagal susitarimą

DR. JANINA JAKŠEVIČIUS JOKŠA VAIKŲ LIGOS 6441 S. Pulaski Rd. Valandos pagal susitarimą

DR. RAMUNĖ MACIEJAUSKAS DANTŲ GYDYTOJA 9356 S. Roberts Road Hickory Hills Tel. 598-2131 Valandos pagal susitarimą

DR. ROMUALDAS POVLAITIS DANTŲ GYDYTOJAS Tel. 767-7575 5780 Archer Ave. (6 blokas vakarus nuo Cicero Ave.) Valandos pagal susitarimą

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY (USPS-161000)

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, Dec. 26th, and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society. Second class postage paid at Chicago, IL. Postmaster: Send address changes to Draugas 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629. Subscription Rates \$53.00 – Chicago, Cook County, Illinois and Canada. Elsewhere in the U.S.A. \$53.00. Foreign countries \$53.00.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaičiuotojo adreso, gavus iš jo mokestį, atžymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto		
	metams 1/2 metų 3 mėn.	
Chicago ir Cook County	\$53.00	\$30.00 \$20.00
Kanadoje (U.S.A. dol.)	\$53.00	\$30.00 \$20.00
Užaienyje	\$53.00	\$30.00 \$20.00
Kitur – Amerikoje	\$53.00	\$30.00 \$20.00
Savaitinis (šeštad. pried.)	\$30.00	\$19.00

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.
• Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00; šeštadieniais nedirba.

• Redakcija straiginius teiso savo nuofira. Neaunaudotų straipnių nesaugo. Juos gražina tik iš anksto susitarus. Redakcija už atskirų turinį neatsako. Skelbimų kainos priaiunčiamos gavus prašymą.

DR. LINAS A. SIDRYS AKIŲ LIGOS, CHIRURGIJA 2636 W. 71st Street Pirmia trečiadi. nuo 2 iki 5 v.v. Ketvirtadi. nuo 10 v.r. iki 6 v.v. Susitarimui skambinti 436-5566

DR. KENNETH J. YERKES DANTŲ GYDYTOJAS Pensiininkams nuolaida 2436 W. Lithuanian Plaza Court Chicago, Illinois 60629 Tel. 925-8288 Valandos pagal susitarimą

DR. VILJAY BAJAJ GYDYTOJAS IR CHIRURGAS SPECIALYBĖ – VIDAUS LIGOS IR ODOS CHIRURGIJA (augliai nuimami ofise). 2434 W. 71st Street, Chicago Tel. 434-5849 (veikia 24 val.) Val.: pirm., antr., ketv., penkt. nuo 12 iki 6 v.v.

DR. K. G. BALUKAS Akusheris ir moterų ligos Ginekologinė Chirurgija 6449 So. Pulaski Road (Crawford Medical Building). Tel. LU 5-6446 Jei neatsiliepią, skambinti 374-8004 Pirmia ligonius pagal susitarimą

DR. EDMUND E. CIARA OPTOMETRISTAS 2709 West 51st Street Tel. 476-2400 Val. pagal susitarimą: pirm. ir ketv. 1-7; antr. ir penkt. 10-4; šešt. 10-2 val.

DR. A. B. GLEVECKAS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS Tel. 233-8553 SPECIALYBĖ – AKIŲ LIGOS 3921 W. 103rd Street Valandos pagal susitarimą

DR. A. JENKINS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 3844 West 63rd Street Valandos pagal susitarimą

DR. K. A. JUCAS ODOS LIGOS KOSMETINĖ CHIRURGIJA Valandos pagal susitarimą

DR. ALGIRDAS KAVALIŪNAS SPECIALYBĖ VIDAUS IR KRAUJO LIGOS Nechirurginis išplėtusiu vėnu ir hemoroidų gydymas 5540 S. Pulaski Road. Tel. 565-2802 Valandos pagal susitarimą: Pirm., antr., ketv. ir penkt.

DR. ARVYDAS J. DAILIDĖ DANTŲ GYDYTOJAS 2555 W. Lincoln Hwy. (Hwy. 30) Olympia Fields, Ill. Tel. 748-0033 Valandos pagal susitarimą

DR. JANINA JAKŠEVIČIUS JOKŠA VAIKŲ LIGOS 6441 S. Pulaski Rd. Valandos pagal susitarimą

DR. RAMUNĖ MACIEJAUSKAS DANTŲ GYDYTOJA 9356 S. Roberts Road Hickory Hills Tel. 598-2131 Valandos pagal susitarimą

DR. ROMUALDAS POVLAITIS DANTŲ GYDYTOJAS Tel. 767-7575 5780 Archer Ave. (6 blokas vakarus nuo Cicero Ave.) Valandos pagal susitarimą

DR. TUMASONIO OFIS PEREMĖ DR. S. LAL SPECIALYBĖ – VIDAUS LIGOS 2454 W. 71st Street 434-2123 Pirm. 2-7. Antr. ir ketv. 9-12. Penkt. 11-

DR. FRANCIS MAZEIKA GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 4255 W. 63rd St. Val. pagal susitarimą: pirm. ir ketv. 12-4 6-9; antr. 12-6; penkt. 10-12; 1-6.

DR. VIDAS J. NEMICKAS, M.D. F.A.C.C. KARDIOLOGAS Sirdies ligos 6132 S. Kedzie Ave., Chicago Valandos pagal susitarimą

DR. ALGIS PAULIUS ORTOPEDEINIS LIGOS – CHIRURGIJA 6132 S. Kedzie, Chicago, Ill. Tel. 925-2670 1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120 Tel. 742-0255 Valandos pagal susitarimą

DR. ROMAS PETKUS AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA Chicago Eye Institute 4200 N. Central Ave. Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREKIS DANTŲ GYDYTOJA 8104 S. Roberts Road 1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave. Tel. 563-0700 Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS (Kalba lietuviškai) OPTOMETRISTAS Tikrina akis. Pritaiko akinius ir "Contact lenses" 2618 W. 71st St. – Tel. 737-5149 Val. pagal susitarimą. Uždarvta treč.

DR. ANTANAS G. RAZMA Specialybė – VIDAUS IR PLAUČIŲ LIGOS 2636 W. 71st St. Chicago, Ill. Tel. 436-0100 10522 S. Cicero St., Oak Lawn, Ill. Tel. 636-2992 Valandos pagal susitarimą

DR. LEONAS SEIBUTIS INKSTŲ PUSLES IR PROSTATO CHIRURGIJA 2656 W. 63rd Street Val.: antr. 1-4 p.p. ir ketv. 2-5 p.p. Šešt. pagal susitarimą. Ofiso tel. 776-2880, rez. 448-5545

DR. ONA VASKEVICIUS (VASKAS) GYDYTOJA IR CHIRURGAS 6648 So. Albany Ave., Chicago Val. antr. ir penkt. 3 - 5 kitos pagal susitarimą

DR. P. KISIELIUS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 1443 So. 50th Ave., Cicero Kasdien 1 iki 8 val. vak. - išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. popiet

DR. IRENA KURAS KŌDIKIŲ IR VAIKŲ LIGOS SPECIALISTĖ MEDICAL BUILDING 3200 W. 81st Street Ofiso tel. RE 7-1168; Rezid. 385-4811

DR. PETRAS ŽILBOBA GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 6745 West 63rd Street Val.: pirm., antr. ketv. ir penkt. 3-6; šeštadieniais pagal susitarimą

Ofs. tel. 566-3166; namų 381-3772

VALDOVO ŠVENTĖ

Demokratija yra geras valstybės valdymo būdas, bet ji turi savo silpnybę. Ir demokratijoje gali valdžion pakliūti žmogus, kuris pataikauja masei, kurį masė kaip grumtelį iškelia į paviršių. Kai jis iškyla paviršium, tampa dažniausiai diktatorium, kurio valia yra paskutinis žodis valstybės valdyme. Bet tikrieji diktatoriai iškyla savo būdais — revoliucija, žmonių apgaudinėjimu, masių silpnybės panaudojimu. Valstybė tada virsta policine valstybe, valdovai gyvybės ir mirties viešpačiai. Žmonės tampa tik diktatūros vergais, kurie vertinami kaip daiktai, tiek naudingi, kiek jie gali tarnauti diktatūros užmačioms.

Tai matome dabartinėse komunistų valdomose valstybėse. Tai matome nacių ir fašistų valdomose tautose, kurios norėjo įsiviešpatauti ne tik savo valstybėse, bet ir pasaulyje. Ir tokios valstybės kurių diktatoriai iššaukė iššaukė rūpestį žmonėms ir rūpintis žmonių sielomis ir kūnais, žmonių amžinybę ir jų gyvenimą žemėje. Ir buvo įvesta Kristaus Valdovo šventė, kaip pavyzdys tam valdžios sudarymo būdai, tam valdymo menai, kurio turėjo pasižymėti krikščioniškos valstybės. Negreitai ir jos priėmė šią dievišką Bažnyčios pasiuntinybę, bet vis dėlto Kristaus Valdovo šventė liko pavyzdžiu dabartiniams valdovams.

Praeities diktatoriai buvo nubausti jų pačių valstybių ar jų nugalėtojų, kaip naciai ir fašistai. Bus baudžiami ir tie, kurie dabar nesilaiko žmoniškumo ir tikrosios žmogaus vertės pripažinimo. Žuvo monarchijos, kurios, kaip Prancūzijos karaliaus Liudviko IV „valstybė — tai aš“, žuvo diktatoriai ir diktatoriškai mūsų atmintyje ir mūsų laikais. Žus ir dabarties diktatoriai, kurie nusikalsta žmogui duona — vykdyti valia to, vertė. Šias dvasines vertybes jis turi savo prigimtimi, kaip protingas kūrinys.

Kristaus Valdovo negalima lyginti su žemiškais valstybės vadais, nes jo valdovystė yra visiškai skirtinga. Jis yra gelbėtojas ir mokytojas, jis yra įstatymdavys ir meilės pavyzdys. Bet jo valdovystė, kaip jis pats pasakė, nėra iš šios žemės, nėra iš žmonių. Jo duona — vykdyti valia to, kuris jį siuntė, tai yra dangiškojo Tėvo. Kristų statyti šalia kitų valdovų, net geriausių ir pavyzdgingiausių, būtų jo pažeminimas, pažeminimas ir Dievo, kuris iš kiekvieno žmogaus reikalauja atlikti žemėje savo pasiuntinybę pagal atitinkamą pašaukimą ir duotus talentus. Menininkas turi būti menininku, kūrėjas turi būti kūrėju, valdžios pryškakys pastatytas turi nešti atsakomybę už tuos, kurie jį rinko, kurie yra jo valstybėje ir kuriems jis turi tarnauti.

Kristus pasakė savo apaštalams ir kiekvienam savo sekėjui, kad jis neatėjo būti aptarnaujamas, bet tarnauti kitiems. Jis atėjo į pasaulį nurodyti geriausius kelius, kuriuos žmogus turi prisitaikyti savo aplinkoje ir savo

laikė. Kristus nenori, kad žmogus, kurį sukūrė Dievas su laisva valia, pasidarytų kieno nors vergu, kad jis prisiristų prie žemiškų gėrybių, tartum jos būtų amžinos. Kiekvienas turi atsimiti, kaip Kristus jį mokė, kad jis gali pasinaudoti žemiškais gėrybėmis, kad jis, kaip Dievas jam įsakė, užvaldytų pasaulį. Bet pasaulis ir žemė neturi pasidaryti valdovu žmogaus, kad jis taptų jos vergu.

Tai yra tikroji Kristaus Valdovo šventės prasmė — dvasinė, dieviška ir žmogų žemėje laiminanti. Kristus yra Valdovas ne tik jo sielos, bet ir kūno, nes ir kūnas yra Dievo kūrinys, duotas laikinai pasinaudoti žemiškais gėrybėmis ir pasiekti amžinybę. Laikinumas yra žmogaus žymė, nes jis yra žemiškas. Amžinumas yra taip pat žmogaus žymė, nes savo siela jis yra panašus į Dievą, kartu su Kristum dangaus paveldejojas. Žmogus turi turėti dievišką Valdovą, kad kiti neišnaudotų jo laisvės.

Ne tik tautos ir valstybės, ne tik valdovai ir vadai valstybėse turi prisiminti, kad jie nėra tik laikini žemės užvaldovai, bet ir paskiri žmonės, paskiros organizacijos turi nuolat galvoti, kad jie ar jos skirti atlikti tik laikiną misiją šioje žemėje. Tą misiją turi atlikti kiekvienas savo laike, savo aplinkoje ir savo laiko priemonėmis. Žmogus turi tarnauti ne tik valstybei ar tautai, bet ir sau pačiam, savo šeimai ir žmonijai. Valstybė ir tauta yra žmonių dalis, bet jos yra, artimesnės tos tautos ar tos valstybės nariai. Žmogus, tarnaudamas sau pačiam, savo šeimai, tarnauja ir savo tautai bei valstybei tomis priemonėmis, kurios jam prieinamos, skirtos ar pagal pašaukimą galimos.

Kristaus Valdovo šventė yra katalikų Bažnyčios įsakyma švesti ne dėl to, kad krikščionys pripažintų Kristų savo Valdovu. Jo valdovystė, jo dvasingumas, jo pamokymai ir pavyzdys turi būti prieš akis valstybėse ir tautose, šeimose ir organizacijose. Kristus turi būti pavyzdys visuose žmonių santykiuose, nes krikščionis ryšiai su kitais žmonėmis turi būti atremti Kristaus reikalavimais meile ir teisingumu. Jūs įrodysite, kad esate mano mokiniai, jei mylėsite vienas kitą. Jūs teisingumas neturi būti kaip fariziejų, kurie tik ieškojo žmonių pagarbos, kad būtų žmonių matomi net išmaldas duodant ir meldžiantis. Bet jie, skriausdami kitus perdėtais įstatymais, veidmainiškai vaidino teisuolius.

Kai kalbama apie valdymą, kalbama apie valdymo meną, nors tokio meno tikrovė nėra. Geriausias valdovas gali klysti ir klysta. Jis negali būti diktatorius, o tautos ir valstybės tarnas, teikiąs ramybę ir apsaugą žmonėms. Kristus ir žiemi yra pavyzdys, nes jo žodis lieka per amžius ir jo valdovystė pasiliks iki pasaulio pabaigos. Jis valdovas bus net ir amžinybėje, kurioje nebus nei demokratijų, nei diktatūrų, o tik meilė ir teisingumas.

Pr. Gr.

STAI KUR

Štai kur yra Lietuva — kryžiaus kelyje: visą savo gyvenimą tik dėl Dievo ir savo tėvynės meilės jai lemta eiti sunkų, erskėčiuotą ir kruviną kryžiaus kelią. Kryžiaus kelias tai Lietuvos gyventas ir gyvenamasis kelias. Kelias į Golgotą.

Mykolas Krupavičius

Niekada nesisvaidyk purvais: į taikinį gali nepataikyti, o tavo rankos vis pasiliks purvinos.

J. Parker

Kas neis iš namų surasti blogių ir nutrinti jį nuo žemės pavirčiaus, pas tą ateis pats blogis ir stos prieš jo veidą.

Ad. Mickevičius

JEI PRIIMSITE SOVIETŲ ĮKALČIUS DABAR, TURĖSITE SU JAIS IR ATEITY GYVENTI

Taip kalbėjo adv. P. Žumbakis debatuose su žydų adv. Matas Kanadoj

Toronto universiteto Teisės mokykloje neseniai buvo svarbūs debatai tarp pagrindinės žydų organizacijos B'nai B'rith teisinio patarėjo Kanadoj adv. David Matas ir adv. Pivilo Žumbakio. Debatuose surengė Ukrainiečių pilietinių teisių komitetas, padedamas ukrainiečių ir žydų studentų organizacijų bei Kanados B'nai B'rith. Debatams vadovavo Toronto universiteto fakulteto nariai prof. Gerald Morris ir prof. L. Luciuik.

Klausimus kalbėtojams statė trys žinomi kanadiečiai: teisės profesorius Yuri Luryi (25 metus buvęs advokatas Sovietų Sąjungoje, prieš gaudamas leidimą išvažiuoti), žydų organizacijų veikėjas adv. Alexander Epstein ir pagrindinio Kanados laikraščio „Globe and Mail“ reporteris Stanley Osiewicz.

Kalba adv. D. Matas

Savo referatą pradėdamas adv. Matas sakė, kad reikia pripažinti, jog įrodymai prieš nacius karu nusikalčius egzistuoja rytinėje Europoje. Jis teigė, kad yra spraga Vakarų laikomose dokumentuose ir kad yra neįmanoma žinoti, kokio dydžio ta spraga yra. Jei kreipsimės į sovietus, tie, kurie nukentėjo nuo įvykių arba juos matė, arba net juos vykdė, gali įvykius atpasakoti. Tai padėtų mums tą spragą užpildyti.

Adv. Matas konstatavo, kad „sovietiniai įkalčiai“ nėra teisingas išsireiškimas. Būtent, kad, kai sovietų medžiaga bus kanadiečių įvertinta, ji pasidarys „kanadiečių įkalčiai“. Anot jo, ligi šiol nėra buvę jokių įrodymų, kad sovietinė medžiaga falsifikuota, kad jų liudininkai meluoja ar kad jie yra neteisėtai įtaigojami.

Vystydamas šį teigimą, adv. Matas pasakojo, kad yra parūpinami dokumentų originalai, kad gynyba neteigia, jog šie dokumentai falsifikuoti ir kad dažnai patys kaltinamieji pripažįsta dokumentų tikrumą.

Kalbėtojas sakė, kad yra sovietams naudinga prižiūrėti, kad įkalčiai yra tikri. Jei vienas dokumentas ar liudininkas įrodomas netikru, tada sovietų propagandinė nauda iš viso to reikalo sumažėja. Toliau, kad sovietai savo

RASA RAZGAI TIENĖ

pagalba nesiekia diskredituoti emigrantų ir kad tie, prieš kuriuos bylos iškeltos, nėra žymūs antikomunistai.

Jis teigė, kad, jei žmogus yra blogas, nereikia, kad jis visuomet pasakys teisybę ir atvirščiai, geras žmogus ne visuomet pasakys teisybę. Jo žodžiais, „jei lauksime, kad Sovietų Sąjunga pasidarytų demokratine, nacių kariniai nusikaltėliai nesulauks savo teisėto atpildo. Neleisti Kanados teismams patiems iširti sovietų medžiagą reikėtų, kad galvojame, kad Kanados teismai nekompetentingi atskirti tiesą nuo netiesos.

D. Matas atmetė lyginimus tarp disidentų ir „kolaborantų“ teismų. (Pastaba: abu laikomi politiniais reikalais Sovietų Sąjungoje.) Anot jo, disidentai yra teisiami už nusikaltimus prieš sovietinę teisę. Jų teismai ir baismė yra pagal sovietinius įstatymus. Karo nusikaltėlių teismai būtų kanadiečių teismai, pagal Kanados įstatymus.

Bene fantastiškiausias adv. Mato išgalvojimas buvo, kad reikia duoti Sovietų Sąjungoje išlikusiems gyviems žydams („survivors“) teisę liudyti. Jis sakė, kad, jei Kanada neleistų žydams liudyti, būtų jiems nepaprastas žeidimas. Jie taptų ir antrą kartą aukom. (Pastaba: Pagal Americans for Due Process statistika didžioji dauguma sovietų liudininkų nėra „survivors“, o yra patys prisipažinę buvę nacių karu nusikalčiai ir patys vykdė arba kaip nors prisidėję prie žiaurumų.)

Kalba adv. Žumbakis

Pradėdamas adv. Žumbakis pareiškė, kad pats pagrindinis klausimas turi būti: ar patikėti Kanados teisine sistema galimai sovietų manipuliacijai? Aplamai, mes sovietų valdžia nepasitikim, jie yra pasirašę daug sutarčių ir sulaužę jas visas. Tad ar mes turėtume pasitikėti jų įkalčiais? Atsakymas: ne. Ar turėtume pasidžiūrėti į tą medžiagą? Atsakymas: galbūt.

Prelegentas toliau apibūdino procedūrą sovietų politinėse bylose. Įstatymai atei-na iš komunistų partijos, o pačių bylų eigą tvarko saugu-

mas — KGB. Galutinė nauda sovietams ateina iš propagandos. KGB yra savo terminologijoje pavadinę tuos Vakarų gyventojus, kurie patiki jų propaganda, „naudingais durneliais“. KGB pėdsakai aiškūs: jie dirbo su Hitleriu, dirba ir šiandien Afganistane. Jų tikslas nėra pasikeitęs: Vakarų demokratijos sugriovimas.

Adv. Žumbakis pristatė Amerikos pergyvenimus su OSI bylomis. Jis citavo apeliacinių teismų neseniai darytus sprendimus, kur buvo atstriai kritikuojami sovietų paliudijimai

Ilustruodamas savo teigimus dokumentais ir vaizdžiais pavyzdžiais, jis suteikė šiuos faktus. Sovietai kontroliuoja visus archyvus, kurie neprieinami nei gynybai, nei pačiai OSI. KGB atrenka dokumentus, kuriuos jie nori. Gynyba negali pasitikėti OSI dokumentų patikrinimais ir neturi pakankamai finansinių išteklių pati dokumentus reikiamai iširti.

Toliau sovietų depozicijos yra imamos KGB akivaizdoje. KGB paruošia liudininkus, o prokuroras juos įbaugina. Valdo sovietinė tvarka. Gynybos kryžminė apklausa yra sovietų traukdoma. Interis-tro agentūra paripina vertėjus. Nėra kaip JAV-ėms nubausti sovietų piliečius už melavimą. Gynybos advokatai turi pasirašyti sovietų surašytus protokolus. Jie yra „incommunicado“ vieną kartą atsiradę už geležinės uždangos. Beveik visi liudininkai, kurie buvo užklausti, ar sutiktų keliauti į Ameriką ir čia liudyti, atsakė „taip“.

Anot adv. Žumbakio, gal ne visi liudininkai ir meluoja, bet visa sovietinė sistema yra iš pamatų melaginga. KGB kontroliuoja, kas bus pristatomas liudyti, o kas ne. Visa tai OSI neima į galvą net iki to taško, kad bent dvejuose atvejuose OSI atsiėmė anksčiau savo pristatytą laisvojo pasaulio žydų liudijimus ir vietoj jų pateikė sovietų liudininkus.

Prelegentas teigė, kad teisėjas Deschenes (kuris turi nuspręsti iki metų galo, ar steigti panašią į OSI įstaigą Kanadoj), neturėtų keliauti į Sovietų Sąjungą asmeniškai ir

Rimties valandelei ŠIŲ DIENŲ TEMA — TAIKA

Minint Kristaus Valdovo šventę, savaiame prisimena pop. Pijaus XI žodžiai: Kristaus taika Kristaus karalystėje. Suprantama, kad Kristus nebuvo ir nebus kurios nors vienos žmonių valstybės karalius ar prezidentas žmonių kalboje priimta prasme, jeigu kuri nors valstybė taip ir pasiskelbtų. Kristaus viešpatavimu reikia suprasti žmonių gyvenimą, santykius tarpe asmenų ir tautų pagal Kristaus paskelbtą ir paliktą dvasią.

Žmonijai įkyrėjo ne tik karai, visokia tironija, bet ir anarchija, vandalizmas, teisinami laisvė. Šiomis dienomis plačiai kartojami teisingumo ir taikos žodžiai, bet iki šiol nėra pasaulyje nei taikos, nei teisingumo. Ne vienas iš tų, kurie organizuoja demonstracijas už taiką, savo gyvenimu parodo ką kitą. Tų teisingumo ir taikos žodžių ne visada paiso ir tie, kurie yra priėmę pareigą saugoti teisingumą ir taiką. Tie žodžiai yra net piktnaudojimai. Antai, skaitome, kad pasaulinė valdžia Lietuvoje išako rinkliavas bažnyčiose taiką remti, paskiria net sumą, kurioje bažnyčioje kokia turi būti surinkta, o esą aišku, kad tokios pat valdžios organizuoja ir finansuoja kituose kraštuose terorą. Esame liudininkai, kad pasaulyje reikia daugiau ne tik teisingumo ir taikos, bet ir teisybės. Kiek kartų yra viešai melavę tokie, kurių pareiga saugoti teisingumą ir tiesą. Prisiminkime, kiek mūsų laikais pasirašyta sutarčių tik tuo tikslu, kad kitą apgavus. Atrodo, kad pasirašant vienas apie kitą galvoje: sutarties laikysies tu, bet ne aš. Ir mūsų Lietuva mūsų laikais buvo šitaip apgauta.

Apie tiesą, teisingumą tik tada galima kalbėti su patikėjimu, kaip apie tai kalbantieji laikosi teisingų principų, tartis so tokios rūšies žudikais kaip R. Rudenko (su kuriuo JAV-ėms susitarė). Tai neprideda jo pozicijai ir būtų žeidimas visai Kanados teisei sistemai. Galėtų keliauti žemesnio rango pareigūnai ar advokatai.

Baigdamas, adv. Žumbakis pareiškė, kad Kanada turėtų priimti ir pasidžiūrėti į visus iškilusius kaltinimus: ir tuos, kurie buvo vykdyti vokiečių okupacijos metu, ir tuos, kurie vyko pirmosios sovietų okupacijos metu.

(Bus daugiau)

Vysk. V. Brizgys

KRAŠTAS, KURIAME GYVENAM

Kelionės po Ameriką išpūdziai

VINCAS ŠALČIŪNAS

26

South Carolinos laukuose matyti apleistų ūkių ir skurdokų pastatų, o medžiai, jį balas sūbride, vis dažniau dėvi pilkas samanų barzdas. Panašiai ir Georgijos valstijoje, kur plačios pelkės atvirai telkšo ir dumbli dvokia. Florida taipgi yra lyguma, vietos žemos, bet sausesnės. Užtai čia daug išdegusių miškų, ypatingai po to, kai birželio gaisrai nusiaubė didžiausius plotus St. Augustine ir Daytona Beach apylinkėse. Skaudu matant išdegusių krūmynus ir juodas rankas išskėlusius medžius, besikankinančius mirties agonijoj. Dar skaudžiau, kai žinai, jog daug kur tai padarė nerūpestinga, o kai kur net pikta žmogaus ranka.

Važiuojant į pietus, oro temperatūra palengva kyla, kurią bando kontroliuoti nuo artimo Atlanto atplaukiantis vėjelis. Lapuočiai vis retėja, o juos pakeičia palmėtų krūmai, ilgaspęgių pušys ir vis dažnėjančių palmių kepurės. Ir vėl privažiuojam citrusų sodų jūras ir saldų kvapą, kylantį iš jų žiedų.

Namie

Birželio 27-tos dienos popietę sustojam prie savo namų, kur žolė, gėlės ir krūmai yra gerokai nukentėję dėl lietaus trūkumo. Bet žinau, kad, palaisčius ar palijus, vėl viskas atgaus. Skaitliukas rodo, kad

per visą kelionę ratai nuredėjo 11,750 mylių!

Nors dar galva nuo daugybės išpūdziai tebesvajo, teko greitai pasinerti į krūvas iš pašto pasiimtų laišų ir spaudos ir tuojau sumokėti atsilikusias sąskaitas. O ką jau bekalbėti apie peržiūrą tolydžio sugrįžtančių skaidrių, viršjančių tūkstanting! Šis mūsų kelionės aprašymas būtų neuzbagtas, jeigu jo nesumumuočiau ir nepateikčiau keletos išvadų.

Kelionę užbaigus

Šios mudviejų kelionės tikslus esu minėjęs rašinio pradžioje. Dabar norėčiau suglaustai paminėti, ką esu iš jos pasimokęs. Pirmiausia, įsigijau nuovoką apie šio krašto didumą, kurio tik pakraščiųiais (ir tai ne visais) apvažiavę sukorėme arti 12,000 mylių. O kur dar šiaurės rytų valstijos ir krašto širdis? Atrodo, kad, panašiai keliaujant, neužtektų nė kita tiek mylių aplankyti likusią krašto dalį.

Nors JAV yra vienas kraštas, bet gamtoje matyti didelis skirtumas tarp geografinių sričių. Jeigu rytuose yra labai mažai ploto, palikto parkams ir viešam naudojimui, tai vakarų gyventojai tuo skūstis negali. Jeigu rytuose laukai yra žali ir derlingi, tai vakaruose dominuoja dykumos. Rytinė krašto dalis yra lygi, o vakarinė kalnuota.

Matyti skirtumas ir tarp abiejų sričių kultūrinio palikimo. Rytuose kolonistai tik grobė žemes ir eksploatavo žemės resursus kultūrinio palikimu. Vakaruose buvo kitaip. Ten ispanų ar meksikiečių misijonieriai skleidė krikščionybę ir švietimą tarp indėnų, nesunaikindami jų kultūros likučių. Žinoma, ne visada tai buvo daroma altruistiškais tikslais. Tačiau rytiečiams visai nerūpėjo indėnų gerovė. Kavalerijai padedant, jie išstūmė čiabuvius iš geriausių plotų ir sugrūdo juos į kalnus, dykumas ir „rezervatus“, kur patiems įsikurti neapsimokėjo, palikdami anuos indėnus skurdai, kurį ir šiandien matome.

Skirtingas yra ir gyvenimo būdas tarp rytinių ir vakarinių valstijų. Rytuose viskas labiau sukomercinta, mažai vietos paliekant ekologiniams poreikiams. Čia visas gyvenimo būdas yra paremtas skubėjimu į asmenišką naudą ir praturtėjimą. Žinoma, tas vyksta ir vakaruose, tik, atrodo, lėtesniu tempu. O ką bekalbėti apie miestų tvarkingumą, tarpusavio santykiavimą ir švarą! Vakaruose nematyti tiek šiukšlių miestuose ir pakelėse, kaip kitur (net ir vietose, kur žmonių susigrūdimas yra didelis, pvz. Los Angeles, Seattle ar Yellowstone parke). Vakaruose ir dabar pastebimas mandagumas ir nuolankumas vienas kitam, koks rytuose būdavo prieš 15-20 metų.

Ne pro šalį būtų pažinti Ameriką ir lietuviams, nes juk čia gyvename. O ją pažinti reikėtų lygiai taip gerai, kaip norėtume pažinti savo gimtąjį kraštą, jeigu jame gyventume. Dėl to mūsų prisirišimas Lietuvai nenukentėtų, bet savo akiratį apie šį kraštą žymiai praplėstume.

Žinoma, keliauti ne visi galime. Bet yra daugybė knygų, žurnalų ir paveikslų, kuriais taip lengvai ir pigiai galime pasinaudoti viešose bibliotekose, jeigu pakankamai kalbą mokame. Yra ir tinkamų TV programų. Turiu vilties, kad ir šis kelionės aprašymas gali nors kiek padėti informacijos beiškantiems. Jausčiausi labai patenkintas, jeigu šiuo kukliu būdu savo tautiečiams būčiau bent kiek pasitarnavęs.

(Pabaiga)

HORIZONTALAI

SAVAITGALIS BALTIMOREJE

Lapkričio 16-17 savaitgalis Baltimorės lietuvių telkinyje buvo istorinis ta prasme, kad tenykštėje Šv. Alfonso lietuvių bažnyčioje pirmą kartą lankėsi naujas lietuvių išeivijos vyskupas Paulius Baltakis. Vyskupas atvyko į Baltimorę po svarbios misijos Washingtone, kur Baltuosiuose rūmuose kartu su prezidentu Reaganu ir keliolika kitų aukštųjų krašto įvairių dvasininkų pietavo, kur turėjo progos asmeniškai trumpai pasikalbėti su prezidentu ir perduoti pavergtųjų pagėdavimus, kuriuos prezidentas iškeltų Ženevos konferencijoje. Prezidentas, kaip atrodo, to nepamiršo, nes savo kalboje į amerikiečius per televiziją, pasakytą lapkričio 14 d. vakare, paminėjo ir lietuvių vyskupą. Po to vyskupas P. Baltakis dalyvavo Washingtono įvykiuose keturių dienų Amerikos vyskupų konferencijoje, kurioje pirmą kartą buvo viešai diskutuojamas tikinčiųjų persekiojimas už geležinės uždangos.

Vyskupas P. Baltakis lietuvių Šv. Alfonso bažnyčia oficialiai vizitavo sekmadienį, lapkričio 17 d. Tuo tarpu išvakarėse Baltimorės lietuvių namų salėje įvyko Baltimorės LB rudenišnis renginys. Nors tos dienos popietė Baltimorę ir kaimyninį Washingtoną nusiaubė lietus ir kelionės greičiausiai buvo gana pavojingos, tačiau Baltimorės lietuvių namuose buvo užimta apie 17 stalų, iš kurių šį kartą tik du sudarė Washingtono lietuvių, nors vėliau, Washingtono baigus tautinių šokių repeticiją, sugužėjo ir jaunieji šokėjai.

Meninę programą Baltimorės LB renginyje atliko kanadiškiai solistai Rimas Strimaitis su Vaclovu Verikajiu ir jų akompaniatorius Jonas Govėdas. Pusantros valandos programa, įspūdingai Onos Eringienės dekoruotoje scenoje, buvo įdomi ir pagaunanti, o abiejų solistų duetas susilaukė gana smarkių plojimų. Nesuklysiu pasakęs, kad šį kartą kanadiškiai dainininkai mokėjo prisitaikyti publikai, gal davė daugiau, negu iš anksto buvo tikėtasi. Tačiau ar prisitaikymas visada atstovauja tikrajam menui?

Šį kartą LB Baltimorės apylinkės renginyje pamatėm, kad arch. Vyt. Eringio vadovaujama LB apylinkė į tokias renginius sugeba patraukti ankstyvesnės išeivijos atstovų antrąją ir trečiąją kartą ir taip pat vėlesniųjų ateivių jaunimą. Tai jau geras ženklas.

Pasibaigus programai ir programos atlikėjus papuošus gėles žiedais, Vyt. Eringis tarė trumpą padėkos žodį ir pristatė svečių tarpe buvusį vyskupą Paulių Baltakį. Tada visi vakaro dalyviai sustojo ir sukėlė vyskupui labai nuoširdžias ovacijas. Tos ovacijos liudijo naujo vyskupo didelį populiarumą.

Sekmadienį, po audringo vakaro ir nakties saulutei pradėjus rodytis, atvažiavom į Šv. Alfonso gotikinę bažnyčią. Žmonės šį kartą rinkosi kaip į atlydus. Pačios bažnyčios vidus klebono kun. A. Dranginio ir parapiečių rūpesčiu naujai perdažytas, įvesta naujos ornamentikos. Didžiulė šventovė Baltimorės vidurmišcio pavėsyje spindi nauja šviesa. Ir kai per vyskupo koncelebruojamas Mišias ji prisipildė beveik artipilnė, buvo akivaizdus ženklas, kad Baltimorės lietuviškasis telkinys dar nėra miręs. Tik, pasak

klebono kun. A. Dranginio, tokie sekmadieniai reti, koks buvo lapkričio 17 dieną.

Vyskupą ir kleboną prie altoriaus atlydėjo tautiniais rūbais pasipuošusio jaunimo procesija, giedant Baltimorės lietuvių chorui „Dainai“. Choras suteikė nemažai iškilmingumo lietuviškom vyskupo Mišiom. Pamokslė, pasveikinęs pirmą kartą aplankytus Baltimorės lietuvius, vyskupas daugiau kalbėjo apie sukaktuvinius Lietuvos krikšto metus ir ragino tikinčiuosius labiau krikščionėti, o jaunimą — sukėti doros keliu.

Kitapus gatvės nuo Šv. Alfonso bažnyčios esančiuose pradžios mokyklos rūmuose, statytuose 1873 metais, yra ir parapijos salė. Todėl po Mišių visi skubėjo į parapijos salę susitikti su vyskupu, pasikalbėti, pasveikinti. Parapijos moterys stalus apdėjo valgiais.

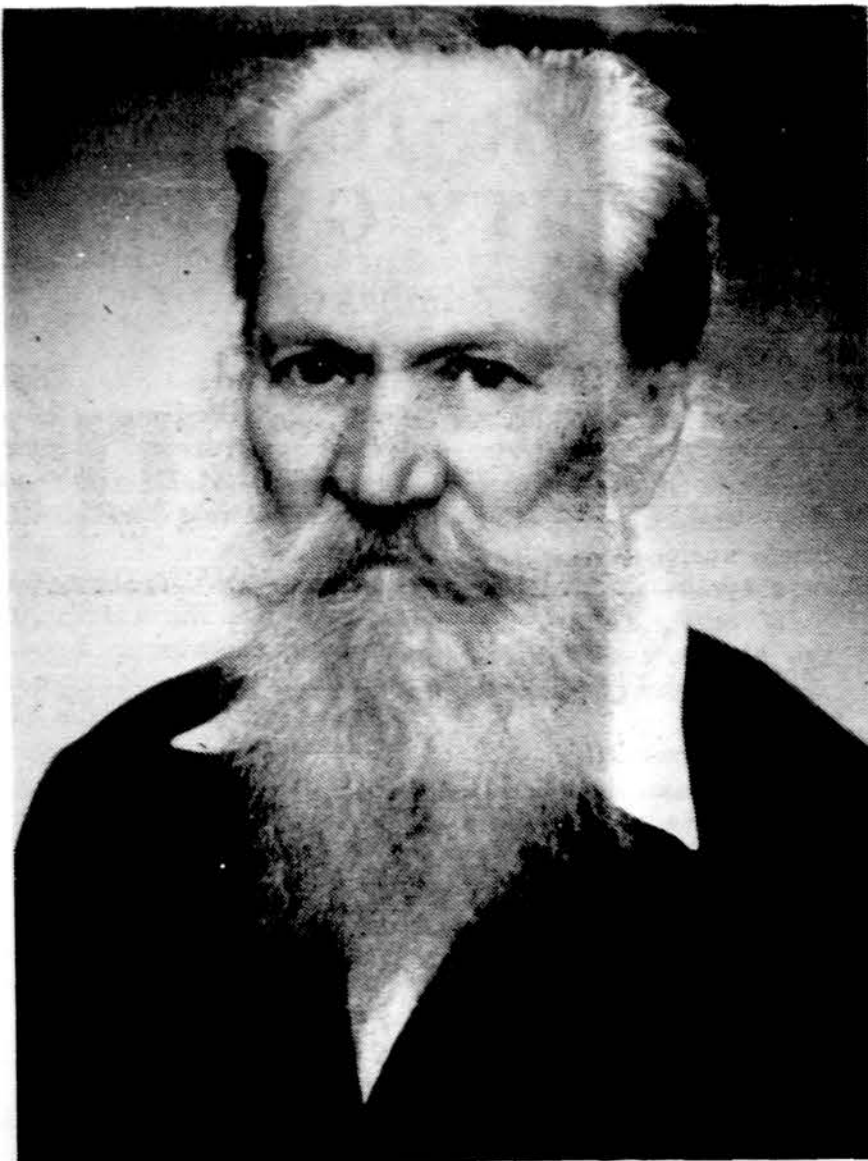
Buvęs JAV kariuomenės marinas klebonas kun. A. Dranginis savo žodyje pareiškė džiaugsmą, kad didelė garbė savo parapijoje turėti lietuvių vyskupą. Trumpai susitikimo programai praversti pakvietė kitą buvusį JAV kariuomenės mariną Juozą Gailą. J. Gaila, nors diplomatiškai, bet kartu ir drąsiai išdėstė kai kurias skriaudas, už kurias vysk. P. Baltakis turėtų kovoti. Būtent, kad būtų sutvarkytas Vilniaus arkivyskupijos klausimas ir kad Amerikos vyskupai pakeistų savo laikyseną branduolinių ginklų klausimu, nes, J. Gailos žodžiais, „mes bolševikus geriau pažįstam, negu Amerikos vyskupai, ir šėtono imperija sudaro didesnę grėsmę pasauliui, negu branduoliniai ginklai“.

Po to vyskupą sveikino ir dovanėles įteikė kelios parapijos organizacijos ir taip pat Baltimorės lietuvių įvairių organizacijų bei vienetų atstovai: Atletų klubo, Ateitinių sendraugių, Balfo, Lietuvių Bendruomenės, „Dainos“ choro, Jaunimo sąjungos, Baltimorės, lietuvių knygyno, Lietuvių-amerikiečių karo veteranų, Marylando lietuvių tarybos, Baltimorės lietuvių muziejaus ir Tautinės s-gos Baltimorės skyriaus.

Paskutinis žodį tarė vysk. Paulius Baltakis. Jis pasiūlydė Baltimorės lietuviams, dėkojo už jam parodytą didelį palankumą, papasakojo kai ką iš savo susitikimo su prezidentu Reaganu, papasakojo kai kuriuos išspūdžius iš Amerikos vyskupų konferencijos, pastebėdamas, kad Amerikos vyskupai dėl branduolinių ginklų savo nuomonę keičia, kad šį kartą prieš Ženevos konferenciją vyskupai branduolinių ginklų klausimo nediskutavo. Savo žodį vyskupas baigė linkėjimais išlikti gerais lietuviams ir krikščionimis.

Tikėkime, kad šis lietuvių vyskupo vizitas Baltimorės lietuvių telkinyje prisidės prie lietuviškos tautinės gyvybės sustiprinimo ir gausesnio lietuviškų Mišių lankymo savojoje parapijoje. Pasak klebono kun. A. Dranginio, jei dažniau tiek lietuvių susirinktų į Šv. Alfonso bažnyčią, koks tai didelis būtų džiaugsmas.

Šeštadienio vakare vysk. P. Baltakis aplankė Baltimorės lietuvių kultūros muziejų Baltimorės lietuvių namuose, kur muziejaus kuratorius Alg. Grintalis ir kiti muziejaus vadovybės nariai parodė ir paaiškino vyskupui įvairius eksponatus, ypač muziejaus vidury deramai įrengtą lietuviškų kryžių bei koplytstulpių ekspoziciją. Tokios ekspozicijos pavydėtų daugelis laisvojo pasaulio lietuvių telkinio.

Stasys Šilingas, kuriam sueina nuo gimimo 100 metų, paskutiniaisiais metais Kelmėje.

MŪSŲ TĖVELIŲ STASĮ ŠILINGĄ PRISIMENANT

Šiandien, lapkričio 23 dieną, mūsų tėveliui Stasiui Šilingui 100 metų sukaktis. Ir tenka liūdnei pridėti — gyvųjų tarpe jo jau nėra, 23-ji metai kaip miręs. Iškentęs Sibiro tremtį ir vargą Ukrainos invalidų namuose, jis mirė 1962 m. lapkričio 13 d. Kelmėje.

Kadangi Stasys Šilingas ilgą laiką buvo aukštosios valdžios pareigūnas, jo vardas visada palydimas atestacija — Teisingumo ministeris, Valstybės tarybos pirmininkas. Taip, tai neatjungiamas. Bet būdamas idejinių principų žmogus, vis tolyn, gilyn besiverždamas, Stasys Šilingas dar ir kalbėtojas, laikraštininkas, organizatorius, meno ir literatūros puoselėtojas. Nėgana to, daugybė dar ir kitokių valstybinių ir kultūrinių postų jam priklausė. Tartum kiekviena Lietuvos žemės pėda, kiekvienas lietuvis rūpėjo — jis buvo gyvas visuose nepriklausomos Lietuvos sąnareliuose.

Pradėjus būtų daug, daug dar pratarties apie Tėvelį. Tačiau šiandien Stasio Šilingo vardas čia ne tam, kad išskaičiuojant jo veiklos faktus, įvykius ir datas būtų keliamas kupinas, visokeriopas jo įnašas sava tautai. Ne, ne toji tema šiandien ir neturime dėmesyje jolito ilgo išsamaus rašinio čia dėti. Užtenka to, kas pasakyta. Mes tik primename savo tėvelį, a.a. Stasį Šilingą. Lyg tik kažkieno

įsakymu — liepimu, kad sukaktis atėjus jo vardas išniręs iš tylos pasiektų lietuviškąją spaudą.

„Draugo“ atkarpose kasdien susitinka tiek lietuviškų žvilgsnių, tiek minčių ir teilelio vardui čia artimas, savas, draugiškas prieglobstis būtų lyg grūdėliui trąšus derlingas žemės žiupsnelis. Tiek priminus pasakius galėčiau baigti. Bet, rodo, dera ir svarbu pranešti dar ir tai: šią šimtmetinę sukaktį pradedame gregoriniais Mišiomis pas lietuvius pranciškonus Brooklyno vienuolyne. Pirmosios Mišios aukojamos lapkričio 23 d.

Įamžintas tėvelio atminimas ir aukomis: Illinois universiteto Lituanistikos katedrai ir Laisvės statulos atnaujinimui.

Laima Šilingaitė
Vansauskienė

Lietuviai Floridoje

Daytona Beach, FL

PRISIMINTAS A.A. PROF.
SIMAS SUZIEDĖLIS

Lapkričio 10 d. Prince of Peace katalikų bažnyčioje, Ormond Beach, šv. Mišias atnašavo kun. dr. Kazimieras Ruibys už neseniai mirusio a.a. prof. Simo Suziedėlio vėlę. Pamaldas užprašė Suziedėlių

šeimos artimieji bičiuliai Jadvyga ir akt. Kazimieras Barūnai. Prieš Mišių skaitymus akt. Kazimieras Barūnas jautriu žodžiu prisiminė garbingą tautos sūnų, velionį prof. Simą Suziedėlį ir apibūdino jo nueitą gyvenimo kelią bei atliktus darbus lietuvių tautai ir lietuviškajai išeivijai. Pamaldų metu Mišių skaitymus atliko akt. Kazimieras Barūnas, Mišiomis patarnavo Eduardas Augustaitis. Menininkų sambūris, vadovaujamas muz. Antano Skridulio, Mišių metu pagiedojo gražių lietuviškų giesmių, pamaldoms suteikdamas iškilmingumo ir malonios dvasinės atgaivos. Pamaldose dalyvavo apie 100 šios kolonijos lietuvių.

LIETUVIŲ AMŽINOJO POILSIO VIETA

Klubo valdybos dėka Daytona Beach Memorial Garden kapinėse buvo įgyta vieta laidotis lietuviams. Ir viso užpirka 56 sklypai. Sklypų kaina (dviem asmenim laidotis) 450 dol. Kapinių vadovybė lietuviams jau parėdė 25 sklypus. Klubo pirmininkas kvietė norinčius sklypus įsigyti susidomėti šia gražia, lietuviams skirta amžinojo poilsio vieta ir laiku įsigyti sklypus.

REMSIME VASARIO 16-TĄJĄ GIMNAZIJĄ

Klubo valdyba nutarė šioje kolonijoje suorganizuoti gimnazijai remti būrelį, kuriam vadovauti buvo pakviesta ir sutiko dr. Vanda Majauskienė ir dr. Serapina Sukarevičienė. Būrelį organizuoti jau pradėjo ir, atrodo, darbas vyksta sėkmingai. Kiekvienas būrelio narys į mėnesį moka 1 dol. arba metams 12 dol. Tikimasi, kad būrelis išaugs į gana gražų rėmėjų būrį. Linkėtina sėkmės.

Jurgis Rimtautas

Californijos žinios

PO LIETUVOS DUKTERŲ BALIAUS

Lietuvos Dukterų draugija Los Angeles skyrus lapkričio 16 dieną, Šv. Kazimiero parapijos salėje surengė pobūvį telkti lėšas jų vertingai veiklai. Šis skyrus veikia jau nuo 1973-ųjų metų. Jo narės yra padėjusios daugeliui lietuvių nelaimėje. Apie jų prasmingą veiklą spaudoje nematome korespondencijų, o jei ir pasirodo žinutė — kita, tai tik informacijai, be pagrįstų ir savęs aukštinimo. Nesigiriama, kiek jos ligonių aplanko, kiek varge sušėpė, kiek liguistų ar silpstančių pavalgydino, slaugė, kiek vienišų palaikė...

Apie jų veiklos rezultatus galėtų paliudyti tik tie lietuviai, kuriems jos padėjo ir tebepadeda. Jų nuosirdi labdarybės veikla yra tyli, neįdžianti katūčių. Dažnai jos atlieka labdaros darbą, kurį turėtų atlikti mūsų religinės institucijos ar bendruomenės organizacijos.

Grįžtant prie baliaus, reikia pažymėti Lietuvos Dukterų kuklumą, jų tyliai efektyvią veiklą ir bent jų vadovės paminėti: Salomėją Šakienę,

Ingridą Jodelienę (jos vyras buvo pagrindinis ir užgirtas šefas virtuvėje), Oną Deveikiene, Ireną Luther, Mikaliną Stančikiene, ir visas kitas, kurios kvietė svečius, virė, dengė stalus, vaišino ir šokdino jų veiklos rėmus — baliaus svečius.

Programą atliko Kristina Mickutė fleita, o jos brolis Tadas smuiku, pagroję keletą klasikinių duetų.

Lietuvos Dukterys kas antrą sekmadienį mūsų parapijos „apatinėje salėje“ patiekia kavą su pyragaičiais. Kuklios iš to pajamos taip pat tarnauja labdaros tikslui. Pagalvoję apie tai gal nepagalvokime dolerį pridėti aukščiau kainos, pagalvodami apie save, kad mūsų niekas neapdraudžia nuo ligos ar nelaimės ar nuo gilių senatvės. Gali ne vienam iš mūsų ateityje prireikti Lietuvos Dukterų pagalbos.

Tai simbiotinis ryšys, kurio gražus pavyzdys yra bendravimas tarp paliegiuosiuo kun. Juozo Domeikos, gyvenančio Californijos kaimynystėje, Arizonoje, kuris piešia paveikslus ir kas metai vieną atsiaučia Los Angeles Lietuvių Dukterų draugijos baliaus loterijai. Esu tikras, kad jos ir kun. Domeikos neužmiršta.

Vyt. Plukas

VILNIAUS ARKIVYSKUPIJA, I dalis

Šioje V-to t. I-je dalyje aprašyta Vilniaus vyskupijos istorijos bruožai, vyskupai ordinari, valdytojai, kunigai... arkivyskupija amžių bėgyje.

Sis tomas skirtas Vilniaus miesto bažnyčioms, koplyčioms, paminklams. Architektūrinių ypatybių aprašymai yra dr. inž. Jurgio Gimbuto.

Puošnus, gerai paruoštas leidinys: 432 psl., 585 iliustracijomis, spalvotu Aušros Vartų Marijos paveikslu, su priedu — Vilniaus miesto planu, kietais viršeliais.

Paruošė ir išleido Am. Lietuvių Bibliotekos Leidykla (Lithuanian Library Press).

Tekstą rinko Draugo spaustuveje. Atspausdino Morkūno spaustuve. Kaina su persiuntimu \$22.50.

Užsakymus siųsti:
DRAUGAS, 4545 W. 63rd St.
Chicago, IL 60629 USA

Illinois gyventojai dar pridėda \$1.60 valstijos mokesčio.

BRONISŲ KVIKLYS

LIETUVOS BAŽNYČIOS 5

CHURCHES OF LITHUANIA

Vilniaus arkivyskupija I

Midland Federal

Savings and Loan Association

70 metų aptarnauja lietuvius

Indėliai iki \$100,000.00
Aprausti Federalinės valdžios

MARQUETTE PARK
2657 WEST 69TH STREET
925-7400

BRIGHTON PARK
4040 ARCHER AVENUE
254-4470

BRIDGEVIEW
8929 S. HARLEM AVE.
598-9400

Be abejo
jūs geriate
MARTELL.

Konjakų pasididžiavimą nuo 1715 metų.

Imported Cognac. 80 proof. The J. & F. Martell Co. Louisville, KY

„AMBER HOLIDAYS“

Ekskursijos į Lietuvą

Paskutinė šių metų ekskursija į LIETUVĄ išvyksta
GRUODŽIO 26 d. — \$1440.00 (su įdomia NAUJŲJŲ
METŲ programa Vilniuje)

Kelionės maršrutas: Maskva, Vilnius, Riga, Leningradas, Helsinki

1986 METŲ EKSKURSIJOS Į LIETUVĄ prasideda
KOVO 26 d. REGISTRUOJAME JAU DABAR.

Registracijos ir informacijos reikalui skambinkite:
1-800.722-1300 (Toll Free)
iš Massachusetts ir Kanados: 1-617-268-8764

**TRANS-ATLANTIC TRAVEL
SERVICE, INC.**

393 West Broadway, P.O. Box 116,
South Boston, Mass. 02127

Istaigai vadovauja: Aldona ADOMONIS ir Albina RUDZIUNAS

Norintiems atsikviesti gimines atostogoms
suvartokome dokumentus

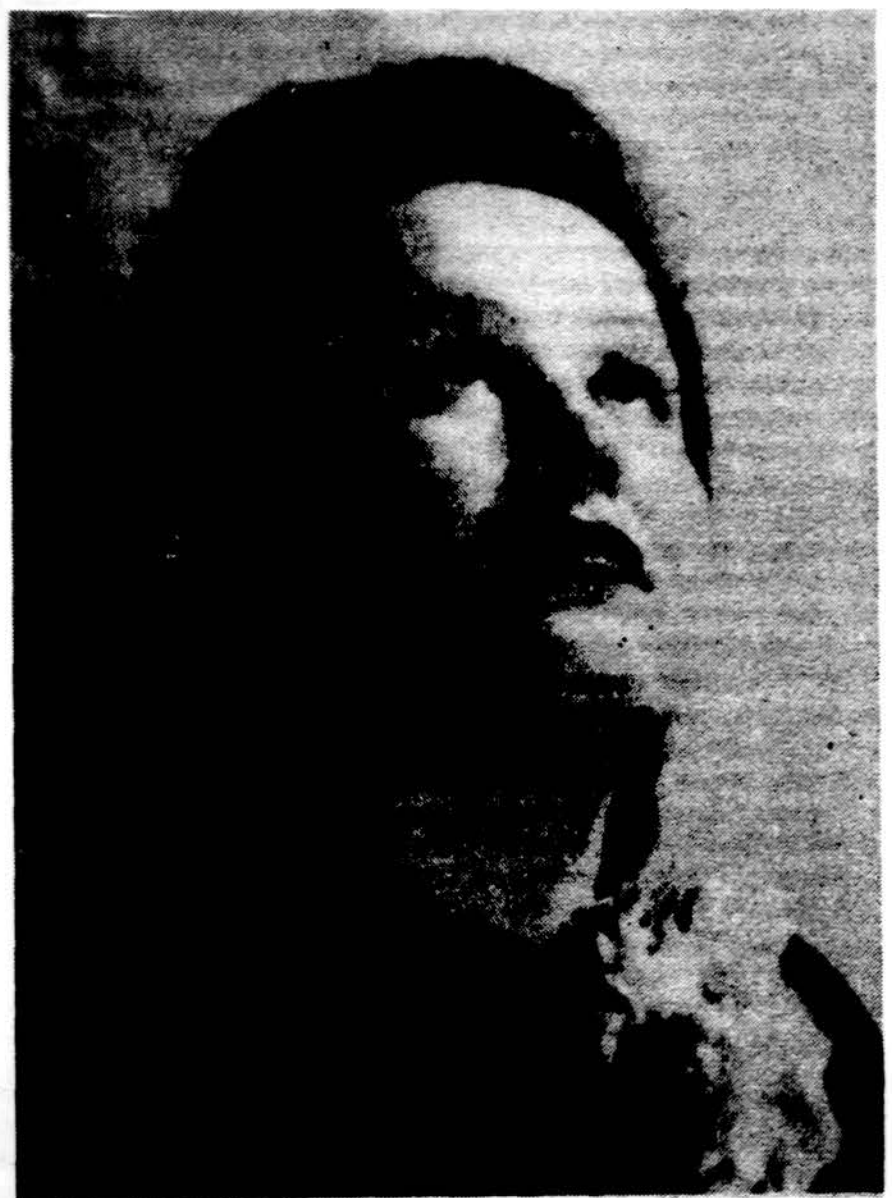
Prices are based on double occupancy and are subject to changes.

REDAGUOJA ST. SEMENIENĖ. 6507 TROY ST., CHICAGO, ILL. 60629. TELEF. (312) 925-5988

SOL. IZABELĖ MOTEKAITIENĖ BAIGĖ ŽEMĖS KELIONĘ

tės pareigoms. Nedelsdama privačiai tobulino balsą pas Kaune žymią dainavimo mokytoją Karnavičienę — kompozitoriaus Karnavičiaus žmoną.

Dar tebebūdama konservatorijos studente, Iz. Blauzdžiūnaitė turėjo progos atlikti mažesniuose debutus prof. Oreste Marini dainavimo klasės pirmaujančiųjų studentų Operos spektakliuose Valsybės teatre. Ji tada pasigėrėtinai atliko „Pikų Damos“ Lizos vaidmenį ir „Toskoje“ — Toską.

Izabelei sėkmingai žengiant dainininkės karjeros laiptais, pagaliau atėjo ir jos lauktoji tikrojo debiuto diena Valsybės teatre operoje, Verdi „Aidoje“ — pagrindiniame Aidos vaidmeniu, Kipriui Petrauskui dainuojant Radmos partiją. — Po šio pirmo sėkmingo pasirodymo Iz. Motekaitienė buvo priimta į Lietuvos Valsybės operą Kaune, etatine artiste pirmaujančioms operų roloms.

Po dvejų metų sėkmingo darbo Lietuvos Valsybės operoje Kaune, daugelio koncertinių gastrolių įvairiuose Lietuvos miestuose bei solo dainų rečitalių Vilniuje, Kaune, Vilkaviškyje, antrojo Pasaulinio karo eigoje, 1944 m. prasidėjus antrajai komunistinės Rusijos okupacinei invazijai, sol. Iz. Motekaitienė su šeima teko pasitraukti į Vakarų.

Iz. Blauzdžiūnaitė-Motekaitienė buvo ne tik talentinga ir gerai pasiruošusi solistė, bet ir rašto žmogus. Dar tebebūdama konservatorijos ir universiteto studentė ėmė rašyti straipsnius ir recenzijas Lietuvos Valsybės operos spaudoje. Po metų redagavo „Naująją Vaidilutę“ — moterų inteligentių mėnesinį žurnalą. (Vėliau jis gavo „Moterų kultūrinio gyvenimo“ žurnalo vardą). Jame randame Izabelės parašytą aktualių lietuvių charakterių ugdyti straipsnių, grožinės literatūros vaizdėlių ir apėčiai eilėraščių. Plunksnos visai į šalį Izabelė nebuvo padėjusi ir gyvendama Chicagoje. Čia ji parašė muziką ir dainų liečiančių kritikų straipsnių ir sukūrė pluoštą naujų eilėraščių.

1944 m. vasarą prasidėjus antrajai raudonosios armijos okupacinei invazijai į Lietuvą, Motekaičių šeimai, kaip ir tūkstančiams kitų lietuvių, teko palikti gimtąjį tėvų kraštą — Lietuvą. Per penkerius metus Vak. Vokietijos angli zonoje išgyvendama sunkią tėvynės netekusios treninės nedalia, Iz. Motekaitienė neleidė velti kai kam beprasmiškai slenkandį dienų. Ji apkeleavo visą Vakarų Vokietiją tenykščiuose miestuose ir ypač treninių stovyklose susispausius savo tautiečius. Jiems guosti ji suruošė pirmą eilį solo dainų ir operų arijų rečitalių. Be savo vienos ruošėjų, ji dalyvavo šimtuose mišrių koncertų su lietuvių, latvių ir estų menininkais, atliekančiais programas ne tik savo

tautiečiams, bet ir kitataučiams. Apie tų koncertų didelį pasisekimą liudija vokiečių muzikos kritiku atsiliepimai surinktos iškarpos iš tenykštės spaudos. Iliustracijai čia pateikiu nors vieną:

„Izabelė Motekaitienė nicht nur in seinen Litauischen Heimat als Stern erster Ordnung am Kunst Himmel bekannt ist brillante in Lieder und Werken...“ („Westfalen Zeitungen“, 1948).

Štai vienas Iz. Motekaitienės prisiminimų vaizdelis iš entuziastų dainininkų trupės kelionių anais pokario metais Vak. Vokietijoje:

„Visą laiką važinėdavome su koncertais kartais varginiausiomis sąlygomis. Perpildytuose traukiniuose važiuodavome stati; kartais negalėdami prisimusti prie durų, pro langą į vagoną ir įlipdavome ir išlipdavome. Mes nepaisėme nieko. Koncertuoti traukė nenurimstantis vidaus balsas. Bet kartais jausdavomės ir pavargę.“

Didelio dėmesio ir pagarbos pripažinimo verta Iz. Motekaitienės drauge su kitais lietuvių, latvių ir estų atstovais reprezentacinė koncertų iškyla Anglijoje 1948 m. Ten jie koncertavo visą pavasario sezoną: Londone, Glasgove, Bradfordo, Cardiffe ir kituose Anglijos miestuose. Ir Anglijos spaudoje tilpė muzikos kritikų atsiliepimai tokie pat gražūs, kaip ir Vak. Vokietijos muzikos kritiku.

1949 m. Motekaičių šeima persikelia per Atlantą ir pradžioje apsigyvena Indiana Harbor miestelyje, Ind. Štai Izabelės prisiminimų mažas epizodas apie pirmuosius isikūrimo patirties išpūdzius Amerikos žemėje: „Grohno pereinamojoje stovykloje užkliuvome. Dėl prasto maisto labai buvome nusilpę. Bet ir ten giedojau bažnyčioje ir dainavau koncerte. Kai jau plaukėme JAV laivą į šį kontinentą, daviau koncertą mūsų laivo igulai. Atvažiavome į Indiana Harbor. Mano vaikai tada buvo 11 ir 9 metų. Būdamas prie jų, daug dainavau, skambindavau, paruošiau didelį repertuarą. Mano kasdieniai pratimai bei galo įpykimo kaimynus. Kai šeimininkai pardavė namą, kuriame gyvenome, niekas tame miestelyje nebebuvo mums nuomoti buto. Tada per pažįstamus gavome butą Chicagoje...“

Dainos nerimu degdama, dar nespėjusi įmanomų pragyvenimo sąlygų susidaryti, Iz. Motekaitienė tuoj imasi ruošti koncertus ne tik Chicagoje, bet ir kituose miestuose: New Yorke, Pittsburgo, Cleavelande, Detroite, Kanados Toronte, Montrealyje. Viena ir su kitais solistais dar suruošė rečitalius New Yorke Carnegie Hall ir Chicagoje Kimball Hall, akompanuojant išgarsėjusiai pianistei Rajauskaitei. Chicagoje American Opera Co. pakviesta, „Il Travatore“ operoje atliko pagrindinį Leonoros vaidmenį. Orchestra

Hall Iz. Motekaitienė kartu su kitais lietuviams menininkais dainavo „Lietuvos Operos prisiminimuose“, laimėdama žymiausio Chicago muzikos kritiko, amerikiečio Felix Borowskio labai palankų įvertinimą: „Motekaitienė disclosed a brilliant tone in the soprano part“.

Motekaitienės koncertus visada lydėjo puikiausios recenzijos ne tik savųjų, bet ir kitataučių muzikos kritikų. Jos dainų repertuaras buvo platus ir įvairus.

Daina Iz. Motekaitienėi buvo jos gyvenimo ir talento nerimastis. Betgi, atsidūrus šiame krašte, pragyvenimo šaltinio jai reikėjo ieškoti visai kitoje srityje. Eilę metų ji dirbo Budriko parduotuvėje. 1952-1961 m. ji vedė šios krautuvės savininko sekmadieninę lietuvišką radijo programą, daugiausia pati viena ją suorganizuodama ir nuolatose joje dainuodama. Čia besidaruodama ji turėjo progos išleisti savo solo Kalėdų giesmių ciklą ir su soliste Ale Kalvaityte lietuviškų ir pasaulinės muzikos duetų albumą, joms akompanuojant dar jaunumeiui Motekaitienės sūniui Manigirdui, De Paul universiteto studentui.

Devynierius metus išdirbusi Budriko parduotuvėje ir tiek pat laiko vedusi bei tvarkiusi jo sekmadieninę lietuvišką radijo programą, Iz. Motekaitienė pasuko savo darbo kryptį vėl prie dainos ir jos perteikimo būdo kitiems — prie daininės pedagogikos.

Savo nauoju, Bridgeporte, įkūrusi Dainavimo ir muzikos studiją, drauge su sūnum pianistu Manigirdu daugiau negu 20 metų joje ruošė naujus dainininkus. Šios studijos mokinių amžiaus skalė buvo labai plati: nuo jaunučių vaikų iki vidutinio ir vyresnio amžiaus jau subrendusių dainininkų, lavinančių balsą ir ruošiančių dainų repertuarą.

Kiekvienais mokslo metais studijos mokiniams buvo ruošiami du pasirodymai: Kalėdų švenčių laikotarpį siauresnės apimties studijos patalpose ir mokslo metų pabaigoje, pavasarį — viešas Jaunimo centro didžiojoje saleje. Ne kartą ir čia rašantysis prieš vieną ir kitą mokinių pasirodymą studijos vadovės buvo pakviestas tarti įvadinį žodį dainos apskritai ir šių pasirodymų tikslui bei reikšmei išryškinti.

Iz. Motekaitienės studijos mokinė buvo ir Teodora Serapinienė. Kelerius metus joje intensyviai dirbdama, studijos vadovės ir jos sūnaus pianisto — akompanatoriaus Manigirdo dėka buvo įgalinta paruošti ir išleisti net tris plokšteles: „Po tėvynės dangų“, „Motule mano“ ir „Dainos mano žemės“.

Izabelės Motekaitienės ir jos sūnaus Manigirdo studijoje dainą ir muziką pamėgo didelis būrys ne tik lietuvių, bet ir kitataučių. Kartą pamėgė, ją džiaugsis ir brangins visą gyvenimą. Jų studija atliko didelę ir svarbią misiją lietuviškajai dainai, o per ją — ir lietuvių tautos meilei. Šioje studijoje subrendo ir išryškėjo eilė dainininkų ir net puikių solistų: Paurimė Ragienė, Tadas Rūta ir visa eilė kitų. Iz. Motekaitienė neužkasė savo talento net nepalankiose svietimos šalies sąlygose. Ji savo didelio pedagoginio takto, nuoširdžių pastangų bei sugebėjimo dėka surado ir į gyvenimo gražų talentą. Tuo būdu ji pasistatė sau nenykstantį ir kilnų paminklą.

Šiai garbingai Lietuvos dukrai baigus žemės kelionę, spalio 1 d. vakare Povilo Ridiko laidojimo koplyčioje, Bridgeporte, buvo išskirtinai prasmingas ir gražus atsisveikinimas. Jis pradėtas pritaikytu muzikiniu įvadu, kurį atliko sūnus Manigirdas — vargonais, Thomas Zeman ir Herkulis Strolija — smuiku. Liudas Motekaitis (13 m.), velionės vaikaitis, dr. Ramūno ir Veronikos Motekaičių sūnus — violončele, dainiam atsisveikinimui įvado Matilda Marinkė. Atlikama malda jį praėjo kun. Juozas Vaišnys, S.J. Sol. Sofija Adomaitienė atsisveikino 8-nių šiame krašte tebe gyvenančių buvusių Lietuvos Operos solistų vardu, inž. Kazimieras Pabedinskas — atėitinių vardu, Jolanda Kerelienė — Lietuvos moterų klubų federacijos vardu, sol. Paurimė Ragienė, visą šios studijos veikimo laiką buvusi aktyviausia jos mokinė — labai jautriais žodžiais atsisveikino savo gerąją Mokytoją, Ignas Serapinas atsisveikino šeimos bičiulių vardu, nes velionės ir jo gyvenimo kelias per 56-rius metus — nuo pat universitetinių studijų Kaune, per vargingus tremties metus Vak. Vokietijoje ir skirtingų sričių pedagoginį darbą Chicagoje — vis ėjo lygiagrečiai. Architektė Ona Požiarniukaitė atsisveikino jaunesniųjų studijos mokinių vardu, iškel-dama savo buvusios mokytojos nuostabiai gražų pedagoginį privalumą. Sol. Stasys Baras tarė atsisveikinimo žodį reprezentacinės solistų gastro-lės Anglijoje dalyvių vardu. Jis pagarbiai išryškino velionės talentą, kruopštų savo profesiniam darbui pasiruošimą ir pavyzdįmą taktą.

Spalio 2-os d. rytą P. Ridiko laidojimo koplyčioje, prieš išlydėjimą į bažnyčią, muz. Thomas Zeman atliko trumpą vargonų muzikos kūrinį, velionės vaikaitis Kazys Motekaitis (15 m.), dr. Ramūno ir Veronikos Motekaičių sūnus smuiku su muz. Thomu Zeman prie vargonų atliko Masseneto „Meditaciją“. — Laidotuvių dir. P. Ridikui atsisveikinus su gerąja kaimyne, kun. J. Vaišniui atlikus religines apeigas, a.a. Iz. Motekaitienė išlydėta į Sv. Jurgio bažnyčią. Čia ją pasi-

tiko Fr. Schuberto „Ave Maria“, skaisčiu ir tikrai angelišku balsu atliekama dr. Ramūno ir Veronikos Motekaičių dukters Mildos Motekaitytės (18 m.). — Gedulingos sv. Mišias atnašavo ir pamokslą pasakė kun. J. Vaišnys, S.J. Vargonais palydint, muz. T. Zeman, sol. Paurimė Ragienė atliko Th. Dubois „O vos omnes“ ir sol. Tadas Rūta — „Mano Dieve!“ Studijos mokinių chorai: Audrė Budrytė, Dana Bajalytė, Cathy Alletto, Dalia Polikaitytė ir Alida Vitaitė dainiais balsais savo mielą Mokytoją amžinai išlydėję J.S. Bacho giesmę „Mirties niekas negali nugalėti“. — Kūnas iš bažnyčios išlydėtas muzikui T. Zeman vargonais grojant F. Chopino „Gedulo maršą“.

Sv. Kazimiero lietuvių kapinės prigludė šios garbingos lietuvių žemiškuosius palikus. Išleisk ramybėje toli nuo Tavęs likusių brangios Tėvynės laukų.

Ignas Serapinas

IZA MOTEKAITIENĖ
AMŽIŲ ŽAISMAS
MIRTIE
tamso valdovė,
SKUBI
kur žaidžia džiaugsmas, grožis!
NAIKINTI,
graui viską trokšti!
TAČIAU,
Karejo valioj kovos!
GRAŽINI
žemės iščiui gyvenę, —
AMŽIAIS
ji sprogsa vėl pavasario rytą
ZYDĖTI
ir skelbti Viešpaties grožybę —
JAUNYSTĖ!

ERŠKĖTROZELE
— Kam papylei tiek žiedų,
Tiek žavėjimų skleidų,
Jeigu pasleptu spygliu
Tu kiekvieną tik žeidai!

Vėjos nosis kruvina,
Saulės skruostai pradurti,
Subadyta ir daina
Kad skambėjo Tau meil!

Bet, brangioli, ar žinai
Kiek dienelių žaist gali?
Palinkš vasaros sparnai —
Glausi tuos, kuriuos žeidai!

MŪSŲ VEIKLA
* Chicago Lietuvos Moterų klubas ruošia tradicinį kasmetinį Kalėdų pobūvį gruodžio 4 d. House of Hughes, 14300 S. Cicero, Crestwood, Ill. šeimininkėmis bus Hilde Kuzienė (klubo pirm.), Erika Kiaupaitė ir Denise Vaikutienė. Programa — varžytynės, į kurias klubo narės sunėša pagal šūki: „padaryk ką nors, iškepk ką nors, pasiūk ką nors, pasodink ką nors“. Pageidaujama ir pinigines dovanas. Klubo narės Vilhelmina Lapienė, Bronė Neberezienė ir Irena Norbutienė jau iš anksto priima iš narių dovanas bazaru. Varžytynės įvyks prieš pietus, 11 val. bus kokteilis, o 12 val. pietūs. Narių ir viešnių laukia gausūs įvairūs laimėjimai. Rengėjos maloniai kviečia visus atsilankyti, nes šiuo metu ir šį sezoną yra pats laikas pabendrauti su lietuvaivaitėmis ir seseriškai pasidalinti gerumu, švelnumu, pagarba ir meile. Rezervacijas priima V. Lapienė (343-8857).

* Sol. Audronė Simonaitytė-Gaižiūnienė dainuos V. Lietuvų Mokslo ir kūrybos simpoziumo užbaigimo bankete.

* Lemonto Maironio lituanistinė mokykla dalyvavo programoje lapkr. 23 d. Tarptautinėje mugėje Milwaukee, Wis.

* Rasa Šoliūnaitė-Poskočimienė su savo taut. sokių grupe „Spindulys“ išvyksta visam savaitgaliiui (penkt., šešt., sekm.) į Milwaukee, Wis., dalyvauti tarptautinės mugės programoje.

Izabelė Motekaitienė savo šeimos tarpe. Iš k. — sūnus Manigirdas ir Ramūna ir vyras Kazimieras Motekaitis.

LIETUVIŲ KATALIKŲ MOKSLO AKADEMIJOS SUVAŽIAVIMAS

LKMA XIII suvažiavimui rengti komitetas kviečia lietuvius atsilankyti į visus renginius. Paskaitos vyks Ambasador viešbutyje (3400 Wilshire Bl.) „Colonial Room“ ir „Executive suite B“ salėse gruodžio 26 d. nuo 3 iki 11 val., o gruodžio 27 d. ir 28 d. nuo 9 val. ryto iki 12 val., ir nuo 1 val. iki 5 val. vakar. Įėjimas į paskaitas bus nemokamai.

Pentadienio 27 d. vakare 7 val. Sv. Kazimiero parapijos mokyklos klaseje bus atidarymas šių parodų: dailininkų Inos Leskienės, Ramunės Motiejūnaitės – Sarup ir O. Paškevičienės tapybos darbų, Kazio Karužos – Lietuvos pašto ženklų ir pinigų rinkinių, Edmundo Kulikausko – Lietuvos žemėlapių ir monetos, dr. Felikso Palubinsko – lietuviškos knygos ir LKMA leidiniai. Parodas atidarys Pranas Visvydas. Tuoju parodų apžiūrėjimo 8 val. vak. parapijos salėje bus prof. Stasio Šalkauskio minėjimas, kuriame paskaitą skaitys dr. Juozas Girmius. Įėjimas į parodas ir minėjimą veltui.

Šeštadienį, gruodžio 28 d. vakare, lygiai 7 val. prasidės pokylis Ambasador viešbutio Venetian salėje. Jo metu dainuos Los Angeles vyrų kvartetas (Rimtas Dabšys, dr. Emanuelis Jarašius, Antanas Polikaitis, ir Bronius Seliukas), vadovaujamas muz. Aloyzo Jurgučio. Bus taip pat svečio kalba, tačiau šiuo metu juo pavadė dar nežinoma. Bilietus į pokylį reikia įsigyti iki gruodžio 1 d., nes reikia iš anksto apmokėti. Kaina 25 dol. asm.

Sekmadienį, gruodžio 29 d. suvažiavimo dalyviai bus lietuviškose Mišiose 10:30 val., o 12:15 val. parapijos salėje bus baigiamasis suvažiavimo pilnaties posėdis – Lietuvos krikšto minėjimas. Jame paskaitą skaitys iš Romos atvykęs kun. prof. dr. Paulius Rabikauskas, SJ.: „Lietuvos krikštas ir kirkščionėjimas“. Po trumpo pertraukos bus solistės Vitos Polikaitytės-Vilkenienės ir pianistės Raimondos Apeikytės koncertas. Po dar vienos pertraukos bus trumpas suvažiavimo uždarymas. Įėjimo kaina į šį minėjimą bus po 5 dol. dirbantiems, po 3 dol. – pensininkams ir visai veltui – moksleiviams. Bilietai bus pardavinėjami iš anksto parapijos kieme sekmadieniais.

Suvažiavimui rengti komitetą sudaro pirm. Jonas Motiejūnas, vicepirm. prof. dr. Feliksas Palubinskas, išd. Raimonda Kontrimienė, lėšų telkėjai dr. Ričardas Kontrimas ir Pranas Grušas, minėjimo – koncerto rengėjai Antanas Polikaitis ir Rimtas Dabšys, parodų rengėjai dr. Rolandas Giedraitis ir Vytautas Tamošaitis, patalpų ir pokylio reikalų tvarkytoja Ona Motiejūnienė. Parodas surengti padės dar ir Juozas bei Laimis Venckai. Šiam suvažiavimui suruošti reikia daug išlaidų. Visi esate kviečiami paaukoti, juo labiau, kad šią auką galite nurašyti nuo valstybinių mokesčių. Čekius rašyti „Lithuanian Catholic Academy of Sciences“. Atleidimo nr. yra ID 23 – 7227294. Dr. Zigmas Brinkis ir Kontrimai jau įteikė po 1000 dol. Visais suvažiavimo reikalais prašome kreiptis pas Joną Motiejūną, tel. 213-464-9398 arba rašyti 555 N. Beachwood dr., Los Angeles, CA 90004. Rengimo komitetas

Laiškas

DĖL DIREKTORIAUS A. ŠMITO PAREIŠKIMO

„Draugo“ 1985 m. lapkričio 7 d. tilpo pareiškimas dėl mažo Vasario 16 gimnazijos mokinių skaičiaus dalyvavimo Pabaltiečių taikos ir laisvės lyto žygyje Skandinavijoje liepos 25-31 dienomis. Jo teigimai nėra visai teisingi, todėl drįstu juos pataisyti. Tuo reikalu jis buvo informuotas š.m. sausio 27 d. asmeniškai laišku su priedais ir po to siūnčiam oro paštu „Eltos“ specialius pranešimus. Jis atsakė po trijų mėnesių, gegužės 8 d. pranešdamas, kad „kažkaip nesiseka dalyvių surasti... Iš Vokietijos susidomėjusių yra, bet jie ubagai... Gal kai kas ir bijo, kad čia nebūtų paskutinė kelionė... stengsimės toliau daryti propagandą“.

Asmeniškų laišku su priedais sausio 27 d. siūnčiau Vokietijos Lietuvių Bendruomenės pirmininkui J. Sabui (jis neatsakė), Vokietijos lietuvių jaunimo sąjungos pirmininkui R. Slavikui ir kitiems pavieniams asmenims. VLJS valdyba atsakė Vliko pirmininkui dr. K. Bobeliui kovo 18 d. prašydamą pinigines paramos. Šis laiškas Vliką pasiekė balandžio 5 d., o mane dar vėliau. Atsakiu VLJS pirmininkei I. Bitautaitei gegužės 10 d.: „Vlikas prie šio svarbaus įvykio prisidėjo 50,000 dol. suma. Apgailestauju, kad Vlikas – Tautos fondas Vokietijoje neturi jokių pajamų šaltinių, iš kurių jeigu ten veiktų Tautos fondo atstovybė, gal būtų galima Jūsų prašymą stengtis išpildyti... Atsižvelgiant, kad šis įvykis yra reikšmingas ir praverstų kuo didesniai lietuvių jaunimo skaičiui jame dalyvauti, Jūs turėtumėt prašyti paramos iš Pasaulio lietuvių jaunimo sąjungos, Pasaulio ir Vokietijos lietuvių bendruomenių ir vietos lietuvių organizacijų ir labiau pasitirūninti asmenų... Jūsų prašymas turinį taip pat perdaviau Kanados lietuvių jaunimo sąjungos narei J. Uleckaitei, kuri pažadėjo stengtis ieškoti pagalbos“.

Kanadietės J. Uleckaitės pastangomis iš Vokietijos Skandinavijos žygyje dalyvavo dešimt jaunuolių, kurių tik vienas raštu man prisistatė kaip Vasario 16 gimnazijos mokinys. Kanados lietuvių fondo vardu J. Uleckaitė apmokėjo išlaidas penkiems, o Vlikas – Tautos fondas taip pat penkiems. Taigi susidomėjusiems Vokietijoje nei informacijos, nei pinigines paramos neturėjo.

Gandas dėl grasinimų Skandinavijos žygio dalyviams JAV pasklido Vasario 16 gimnazijos mokiniams pavasarį grįžus iš bolševikų okupuotos Lietuvos. Pats direktorius A. Šmitas savo laiške mena baimę, „...kad čia nebūtų paskutinė kelionė“. Šios paskalos taip pat buvo kai kurių asmenų plačiai skleidžiamas, ir A. Šmitas, nors ir remdamasis generolu Petroniu, negali jų užginčyti. Vertinu Vasario 16 gimnaziją ir daug metų buvau jos rėmėjas, bet gailiuos, kad direktorius A. Šmitas lygina išlaidas su kelione į Ameriką, o ne su kasmet vykstančiomis

ASSUMABLE—ASSUMABLE—ASSUMABLE. Rolling Meadows. 5000 s.f. office bldg on approx 1 acre. All stone construction, free standing bldg with CHARACTER Assumable 10% mort. 12 yrs remaining on bal of \$204,000. Second — 11% 3 yr fixed. Best offer over \$300,000. Call Steve Lauer. (312) 255-1000. RE/MAX Crossroads

TAISOME ŠALDYTUVUS PEČIUS IR FRYZERIUS 1 METŲ GARANTIJA

- FRIGIDAIRE • COLDSPOT
- GE • AMANA
- WESTINGHOUSE • ADMIRAL
- HOTPOINT • PHILCO. IR KITI

Turime dalių visų firmų gaminams. 25 metus esame biznyje. Nebrangus ir greitas 24 valandų patarnavimas.

3606 W. IRVING PARK
539-3986 272-2935
SNOWFLAKE REFRIGERATION

SOPHIE BARCUS RADIO REIMOS VALANDOS

Lietuvių kalba šeštadieniais ir sekmadieniais nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto. Transliuojama iš nuosavos studijos Marquette Parke Veda J. Aldona Dauska.

7169 S. Maplewood Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. — 778-1543

HOROSKOPAS, 15 lapų \$15.00

Kasdieniniai pasiekimai 1 mėn. \$10.00, 3 mėn. \$30.00, 6 mėn. \$40.00, 12 mėn. \$50.00, SUGYVENIMO POTENCILIA \$15.00. Bioritmams 6 mėn. \$15.00. Siųskite čekį ar money order. Sausis Jonynas, 238 Bellino Dr., Pacific Palisades, CA. 90272. Praneškite gimimo datą, vietą, laiką. Nežinant laiko, 12 val. bus vartojama.

MARQUETTE PHOTO SUPPLY

REIKMENYS FOTOGRAFAMS IR MEŽEJAMS

Daug sutapysite, pirkdami čia jų reikmenis. Pasmuokokite patogių planų atidėdant pasirinktus reikmenis ypatingai progai. Pilnai užbaigtą foto nuotraukų aptarnavimas. Atidaryta pirmadienį ir ketvirtadienį, vakarais iki 9 valandos.

3314 West 63rd Street
Tel. — PProspect 6-8998

WAGNER and SONS

TYPEWRITERS AND ADDING MACHINES

Nuosoma, Parduoda, Taiso

Virš 50 metų patikimas jums patarnavimas

5610 S. Pulaski Rd., Chicago
PHONE — 581-4111

VEDA KAZĖ BRAZDŽIONYTĖ

Kandien nuo pirmadienio iki penktadienio, 8:30-9:00 v. vakaro. Visos laidos iš WCEV stoties 1450 AM bangs. St. Petersburg: šeštadieniais, 12:30-1:00 v.p.p. iš WTIS stoties 1110 bangs. Adresas: 9855 So. Campbell Ave., Chicago, IL 60629. Telefonas: (312)778-5374.

JAY DRUGS VAISTINĖ

2759 W. 71st St., Chicago, Ill. 60629
Tel. — 476-2206

ROPESTINGAI IŠPILDOMI RECEPTAI • FANNIE MAY SILDUMYNAI • KOSMETIKOS REIKMENYS
D. KUHLMAN, B.S., Registruotas vaistininkas

Atdarys šiekėdieniais nuo 9 val. ryto iki 10 val. vakaro
Sėkmadieniais nuo 9 val. ryto iki 8:30 val. vakaro.

išvykoms į Kytų Berlyną ir Lietuvą. Lyginant Vasario 16 gimnazijos narių dalyvavimą su daug mažesne (60 mokinių prieš 92) latvių gimnazija Miunsteryje, reikia latviams pripažinti daug didesnį personalo ir mokinių dalyvavimą ir tuo pačiu jautrumą savo pavergtos tėvynės reikalams. Su pagarba ir nuosirdžiais linkėjimais
Liūtas Grinius
PLATINKITE "DRAUGĄ".

ADVOKATŲ DRAUGIA V. BYLAITIS ir V. BRIZGYS

6606 So. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629. Tel. 778-8000
Darbo valandos:
Nuo 9 v. ryto iki 5 v. vakaro
Šeštadieniais pagal susitarimą

AMERIKOS LIETUVIŲ KULTŪROS ARCHYVO — ALKOS, Putname, statybai ir išlaikymui, nuo 1975 metų, aukos (doleirai) ir aukotojai:

Tėsinys iš praeito numerio

Po 100.00 — Ona Abromaitienė, dr. Kazys Ambrozaitis, ALRK Moterų s-gos Conn. apygarda, inž. Juozas Augustinavičius, dr. Albertas Aviza, dr. Vytautas Avizonis, kun. Kęstutis Balčys, Antanas Balčytis, dr. Jurgis Balčiūnas, Aleksandra Balčiūnienė, dr. A. Baltrukėnas, Pranas Baltuonis, inž. Eugen. Bartkus, Stasys Barzdukas, Juozas Bružas, M. Butkūnas, Jonas J. Butkus, Vytautas Čižauskas, Ona Danilevičiūtė, Stasys ir Ona Dugėla, dr. Alina Domanskis, Marija Edelenė, Petras Effertas, Juozas Giedraitis, dr. Marija Gimbutienė, Laimutė Grauzienienė, kun. dr. Jonas Gutauskas, dr. Vladas Ingelevičius, dr. Kostas Jablonskis, Povilas Jančauskas, kun. Albinas Janiūnas, Aldona Jančauskaitė, Juozas ir Anelė Januškevičiai, Jonas Jasys, Emilija Josen, dr. Pranas Jucaitis, inž. Juozas Kapačinskas, Justinas Karazija, dr. Ferdinandas Kaunas, dr. Petras Kazlas, dr. Algimantas Kelertas, Česlovas ir Laima Kiliuliai, dr. Petras Kisielius, dr. Juozas Kizys, Petras ir Jadvyga Klorigai, dr. Antanas Kučas, Marta Kuncienė, Juozas Kungys, inž. Vladas Kuodyš, inž. Vytautas Kutkus, Vaclovas Kuzmickas, Juozas Laučka, LB Conn. apyg., Liet. Taut. s-gos Chicago skyr., Liet. Vytauto klubas Lovely, Lithuanian Brothers soc. Hartforde, Antanina Lukšienė, Pranas ir Rožė Macerniai, Jonas Makauskas, prof. Vytautas Marijošius, Albinas ir Vita Markevičiai, dr. Česlovas Masaitis, Vyt. Matulaitis, Gediminas ir Sofija Mikelievičiai, Jonas Mikelianas, Janas Mikulionis, Andrius Mironas, dr. J. Mocketaitis, Petras Molis, Juozas Muraška, kun. Leonardas Musteikis, Petras Narkevičius, Leo Oksas, inž. Jurgis Okunis, Petras Pajogius, kun. Jonas Pakalniškis, John Passick, kun. A. Petraitis, Bronius ir Aurelija Polikaitiai, Jonas Puteris, dr. M. Ramunienė, kun. A. Sabas, kun. Paul P. Sabulis, Tomas Sareika, A. Saulis, Selly R. Seward, P. Sidaras, dr. Rimvidas Sidrys, Emil Sinkys, dr. Antanas Skėrys, dr. J. Skrinėskis, ponis T. Sonta, Teresė Stankinaitė, Antanas Styra, dr. Jokūbas Stukas, dr. Danguolė Surantas, SLA Miltono kuopa, Alfonsas Stivas, Jonas Šaulys, kun. Vaclovas Šiliauskas, Jadvyga Šilėnienė, dr. K. Šimaitis, Liudas ir Ona Šimaitiai, dr. Leonardas Šimutis, Veronika Širmulienė, Sv. Jurgio d-ja Newark, Petras Tamulionis, Vacys ir Stasė Urbonai, Juozas Vadopalas, Vytautas Vaitekūnas, Antanas Vasaitis, Karolis Vasiliauskas, Vincas Vasiliauskas, dr. Bronius Vaškėlis, Rūta Vidžiūnienė, LB Waterburio apyl., M. L. Zurlys, M. ir Lijolė Židonai, dr. Justina Žirgulenė ir Ona Žukas, po 95.00 kun. Antanas Bertašius ir kun. Jonas Velutis, po 90.00 — Filomena Černius, Aleksas Griauzdė, Vladas Petrauskas, Vytautas Vaškys ir Anthony R. Zinkus, po 85.00 — dr. Martynas Yčas, Leonas Morkūnas, Juozas Pažemėnis ir Antanas Vaičiūnaitis, 82.38 — Liet. Enciklopedijos baigimo šventės likutis, po 80.00 — Z. Bacevičius, Leonas Bagdonas, Andrius Bludzius, Stasys Gaidelis, Miami Amer. Lietuvių klubas, Vytautas Petrauskas, Jonas Siau-rusaitis ir V. Zenkus, po 75.00 — Ch. Duoba, kun. dr. Viktoras Gi-džiūnas, inž. Kazys Katilius, Albina Lipčienė, Romas Mastilionis, inž. Petras Mikoliūnas, inž. Viktoras Naudzius, Juozas Pivarūnas, Elzbieta Ribokienė, J. Rugelis, dr. V. Skrupskelytė, Regina Taunys, inž. Ramojus Vaitys, Waterburio LKVS skyrius ir Vy-lius Žiogas, po 70.00 — Aloyzas Astravas, Jonas Anyzas, Vy-tautas Anonis, Henrikas Čepas, Povilas ir Janė Ivaskos, Dalia Jakas, dr. Stasys Jankauskas, Juzė Lapšienė, Antanas Mažeika, dr. Regina Padleckas, Vytautas Sinkus, inž. Vladas Sinkus, Juozas Skomantas, Pranas Stanelis, Jadvyga ir Sofija Stulginskaitės, Kazys Sipaila, T. Tallat-Kelpša, Teresė Trainis ir dr. Vy-tautas Vardys, po 65.00 — Vladas Bubllys, Simas Jokubaitis, Petras Matekūnas, Antanas Milakins, Bronius Seliukas, Ildo-fonas ir Adelė Šadauskai, Stasė Vaišvila ir P. Vilutis, po 60.00 — Adelė Duobienė, A. V. Dzunila, E. N. Radvėnis, Zigmas Rauli-naitis ir kun. T. Žitraitis, 58.00 — Mary Kučinskis, po 55.00 — Jonas Juodvalkis, Ann Kalmauskas, dr. J. Kregždė, Jonas Kupronis, Juozas Matukas, Danutė Mikulskytė, Pranas Naujo-kaitis ir Vyt. Vaikutis;

10% — 20% — 30% pigiau mokėsit už apdirbtą auto užteisę ir automo-bilo pas mus.

FRANK ZAPOLIS

3208 1/2 West 95th Street
Tel. — GA 4-8654

TELEVIZIJOS

Spalvotos ir paprastės, Radjiai, Stereo ir Oro Vėsintuvai

PARDAVIMAS IR TAISYMAS

MIGLINAS TV

2346 W. 69 St., tel. 776-1486

A. VILIMAS MOVING

Apraustas perkraustymas Įvairių atstumų
Tel. 376-1882 ar 376-5996

TAISOME SKALBIMO IR DŽIOVINIMO MASINAS IR ŠALDYTUVUS

Kreiptis į Hermis Deckys
Tel. 585-0624 po 5 val. vakaro
Kalbėti lietuviškai

OAK LAWN

Crawford Garden Sekcijoj, savininkas parduoda 7 kamb. bi-level — 3 mieg., "recreation" kamb., 1 1/2 vonios, 2 1/2 maš. gar., sujungtas su namu, 6 pėdų tvora (stotted), didelis "patio". Susitarimui —

Skamb. 423-0050

NORINT PARDUOTI AR PIRKTI,

apdrausti ar išnuomoti savo nuosa-vybes, prašau kreiptis į mus. mes pa-tarnaujame Čikagoj ir priemėsčiuose.

BUDRAIČIO

Nuosavybių pardavimo įstaiga
6600 S. Pulaski Rd.
Tel. 767-0600

SKELPKITES "DRAUGĖ"

CLASSIFIED GUIDE

HELP WANTED

GOVERNMENT JOBS

\$16040 - \$59,230/yr.
Now hiring.

Call 805-687-6000 Ext. R-10061
for current federal list.

ISNUOMOJAMA — FOR RENT

Brighton Parke išnuomuo-jamas mažas butas su baldais. Skambinkite —
523-7205

Brighton Parke

2-me aukšte, didelis 5 kamb. butas. Naujai dekoruotas. 2 mieg. valgoma-sis, vanduo, šiluma, Saugausiems su naujagimiū, be gyvulių, \$360.00 mėn.

Teirautis 254-5695

Suaugusiems, be jaunamečių vaikų ir gyvuliukų išnuomuo-jama 5 kamb. butas, antram aukšte, Marquette Parke pato-gioj vietoj. Teirautis —
Tel. 436-2061

MISCELLANEOUS

MASTER PLUMBING

Licensed, Bonded, Insured

Nauji darbai ir pataisymai. Virtuvės ir vonios kabinetai, Keramikos ply-telės. Karšto vandens tankai. Flood control. Užsikišę vamzdžiai išvalo-mi elektra. Palikite pavarde ir tele-foną — lietuviškai.

SERAPINAS — Tel. 636-2960

For Sale by owner

10007 S. Komensky, brick, alum. si-ding, tri-level, 3 bdrms., 1 1/2 baths, recreation room, 2 car brick garage.
Call — 423-4366

RE/MAX

Paulius Jasinevicius

No. 401 — 55ta ir Hamlin, \$59,900.

5 kamb. mūr. namas, 2 didž. mieg., nauji virtuvės kabinetai, centrinis šaldymas, pilnas rūsys, 2 maš. gar., naujesnis stogas, pečius ir elektra. Geroj vietoj. Skambinkite dabar.

No. 407 — Naujas 3 butų namas — Archer.

Būk pirminis savininkas turėti 3 butų namą prie Archer ir Kenneth, 3 mieg., 1 1/2 vonios pirmam ir antram aukšte, 4 kamb., "garden Apt.", 3 "boileriai", "thermopane" langai, žemi procentai. Skambinkite dabar.

Atdaras Apžiūrėjimui Sekmadienį,

Lapkričio 24 d. nuo 1 iki 4 val., 7129 S. WHIPPLE ST.

1 1/2 buto mūrinis namas su 5 kamb. ir 2 karališko didumo mieg. pirmam aukšte. Gražus 3 kamb. butas ma-mai, arba dėl peino, įrengtas rūsys, 2 maš. garaž., 2 atskiri pečiai, nau-ja virtuvė, Ypatingai švari. Skubė-kite.

AR NORITE PARDUOTI?

Savo namą galite parduoti, tik pas-kambinkite telefonu. Mūsų parduvė-jai sėkmingai jums patarnaus. Mes jums galime padėti, nes daugiau sten-giamės. Namą įvertinimui skambin-kite skubiai — dabar.

O'BRIEN FAMILY REALTY

Tel. — 434-7100

BUTŲ NUOMAVIMAS

Draudimas — Valdymas

Namų pirkimas — Pardavimas

INCOME TAX

Notariatas — Vertimai

BELL REALTY

J. BACEVICIUS
6529 S. Kedzie — 778-2233

Remkit tuos biznieriū, kurie skelbiasi dienr. "Drauge".

PENKTASIS MOKSLO IR KŪRYBOS SIMPOZIUMAS

Lietuvių Išeivijos kultūrinė-visuomeninė veikla sankryžoje su Lietuva
Šių metų lapkričio 27—gruodžio 1 d.d. Chicagoje Jaunimo Centre

Lapkričio 27 d. trečiadienį:
7:00 v.v. Jaunųjų Architektų parodos atidarymas
7:30 v.v. Susipažinimo vakaras ir registracija.

Lapkričio 28 d. ketvirtadienį:
2:00 v.p.p. Atidaromasis posėdis

Lapkričio 29 d. penktadienį:
7:00 v.v. Literatūros ir Muzikos vakaras

Paskaitos prasideda
ketvirtadienį, lapkr. 28 d., 2:30 v.p.p. iki 5:00 v.p.p.
Penktadienį, lapkr. 29 d. 8:30 v. iki 5:00 v. p.p.
Šeštadienį, lapkr. 30 d. 8:30 v. iki 5:00 v.p.p.

Lapkričio 30 d. šeštadienį:
7:00 v.v. baigminis pokylis Beverly Country Club

Gruodžio 1 d. sekmadienį:
11:15 v. Pamaldos Jaunimo Centro koplyčioje katalikams
10:00 v. Evangelikų Liuteronų Tėviškės bažnyčioje.
12:30 v. Uždaromasis posėdis

Detali dienotvarkė su pilnu paskaitų sąrašu randama Simpoziumo leidinyje, kuris bus platinamas Simpoziumo metu ir ant plakato Jaunimo Centre.

Kviečiame visus dalyvauti.

PASAULIO LIETUVIŲ ANKETA UŽPILDĖ 3000

Pranešimas visuomenei

Pasaulio lietuvių anketa jau yra įvykęs faktas. Nuo šių metų pradžios kelių mėnesių laikotarpy ši anketa buvo paruošta, suredaguota lietuvių kalba, išversta į anglų, ispanų, portugalų ir vokiečių kalbas, atspausdinta, išplatinta ir surinkta į centrinę būstinę Chicagoje. Anketa dar vis atsiunčiama, o atsiųstų anketų skaičius artėja prie sudėta į kompiuterį skaičių analizei.

Paskleistų anketų skaičius dar tiksliai nežinomas, nes šalia atspausdintų 12,000 Chicagoje, kurių didžioji dalis buvo išplatinta, spausdino ir platino kai kurie atskiri kraštai. Užpildytų ir atsiųstų anketų skaičius artėja prie 3,000. Kai bus galutinai surinkta ir suskaičiuota, tas skaičius gali viršyti 3,000. Tai imponuojantis skaičius. Atsiliepusių gausa prašo anketos organizatorių viltis. Lietuviškoji visuomenė nepratusi pildyti anketų. Be to, ši anketa nebuvo trumpa,

— joje pasitaikė ir tokių klausimų, prie kurių reikėjo stabtelėti ir pagalvoti. Dėl tokių sunkumų kai kas gal anketos ir neužpildė. Nežiūrint to, 3,000 užpildytų anketų skaičius rodo, kad didelė dalis lietuvių kilmės žmonių matė šios anketos vertę, suprato jos reikšmę ir pašventė pakankamai laiko ją užpildyti. Tai rodo jų pačių visuomeninį subrendimą bei sugebėjimą bendram labai paskirti savo laiko bei dėmesio. Už tai jiems patiems priklauso pirmoji mūsų padėka bei įvertinimas.

Prie anketos pasisekimo daug prisidėjo jos platintojai. Organizatoriaus pasiekė žinios, kad kai kurie platintojai buvo ypač uolūs. Žinoma, pasitaikė ir tokių, kurie turėjo sunkumų platinti arba patys nedėjo pakankamai pastangų. Anketų paskleidimas vyko įvairiais būdais: susibūrimuose, paštu, iš rankų į rankas. Visiems vienokiu ar kitokiu būdu prisidėjusiems prie anketos paskleidimo nuosirdžiai dėkoju.

Šios anketos darbas buvo ir tebėra darbas, „priebėgom“.

Jokio oficialiai tam darbui paskirtų ir apmokamų žmonių nėra: jei taip būtų buvę, anketos paruošiamieji darbai, o taip pat apskaičiavimas dabar būtų buvęs susitrukdymų. Dabar visi anketos projekte bei savo darbo pragyvenimui, turi ir daugiau pareigų lietuvių visuomeninėje veikloje. Tai reikalauja turėti minty, žvelgiant į keturis mėnesius užtrukusį anketos paruošimą, o taip pat į dabar neseniai prasidėjusį duomenų analizavimą. Užtruko ir tebeužtrunka pats anketos paruošimas kompiuteriui: pvz. vienos anketos skaičių perrašymas rašomąja mašinėle užtrunka 5-6 min., vienam asmeniui, 3,000 anketų — apie 7 darbo savaites po 40 val. į savaitę. Galutinai visų anketų duomenų apskaičiavimai dar užtruks mėnesius.

Šis pasaulio lietuvių apklausinėjimo projektas yra Pasaulio Lietuvių Bendruomenės švietimo-auklėjimo skyriaus žinioje. Šį projektą vykdo prof. dr. Kęstutis

Trimako vadovaujama komisija, kuriai, šalia jo, sudaro PLB valdybos vykdomasis vicepirmin. prof. dr. Tomas Remeikis, prof. dr. Dalia Katiūtė-Boydston, prof. dr. Jolita Kisieliūtė-Narutienė ir PLB valdybos viepirmininkė švietimo-auklėjimo reikalams Birutė Jasaitienė. Anketos duomenų analizei kompiuteriais yra pakviestas Alfredas Juška, M.A. Savo patarimais daug padeda SPSS—x kompiuterių programos specialistė dr. Marija Norušytė.

Anketos pirmieji duomenys bus pateikti Pasaulio Lietuvių Bendruomenės ruošiamojoje tautinės sąmonės išlaikymo išeivijoje mokslinėje konferencijoje 8. m. lapkričio 23-24 d. Chicagoje, o po to — penktajame Mokslo ir kūrybos simpoziume 8. m. lapkričio 30 d., taip pat Chicagoje.

Kęstutis Trimakas, Ph.D.
Pasaulio lietuvių anketos direktorius

MOKSLO IR KŪRYBOS SIMPOZIUMO AUKOTOJAI

Penktasis mokslo ir kūrybos simpoziumas (ruošiamas kas keturi metai) įvyks 8. m. lapkričio 27—gruodžio 1 dienomis, Chicagoje, Jaunimo centre, 5620 S. Claremont Ave.

Programoje bus 185 paskaitos (7-iose lygiagrečiose sesijose), 4 parodos, literatūros ir muzikos vakaras ir banketas (Beverly Country Club).

Dėl informacijos prašome skambinti (312) 446-7325 arba (312) 361-4770. Aukos prašome siųsti „Lithuanian Symposium on Arts and Sciences Inc.“ vardu c/o Kostas Burba 4920 Lawn Ave., Western Springs, Ill. 60558.

Visos aukos simpoziumui yra atleidžiamos nuo JAV federalinių mokesčių — IRS #362934439.

Aukotojų sąrašas

Aukos gautos tarp spalio 14 ir lapkričio 18 d.
\$500.00 „Kasa“ — Lietuvių Kredito Unija.
\$150.00 A. Alkaitis.
\$100.00 J. Kiznis, P. Sutkus.
\$60.00 Rev. J. Pragulbickas.
\$50.00 R. Banys, R. Černius, P. Dirda, A. Gustaitis, B. Janauskas, A. Jehonis, V. K. Jonynas, F. V. Kaunas, Rev. J. Kugingis, M. Kuprys, J. Lintakas, K. Pabedinskas, D. Petkus, O. Požarniukaitė, A. Rauckas, P. Raulinaitis, J. Reinys, K. Rimkus, S. Užgiris.
\$30.00 J. Vengris, J. Sepety.
\$25.00 L. Bajorūnas, K. Banzdzevičius, G. Bulotas, K. Dočkus, B. Kaslas, J. Laučka, A. Marcher-
tas, B. Mikonis, V. Prižgintas, V. Senuta, R. Silėnas, S. Strasevičius, Rev. I. Urbonas, A. Staknienė.
\$20.00 E. Baltrušaitis, K. Černius, K. Katilius, B. Kviklys, P. Mikalauskas, K. Mikolajūnas, V. Urbonas, J. Vadopalas, S. Vaišvila, T. Varanka.
\$15.00 A. Antanaitis, J. Grigalauškas, J. Motiejūnas, V. Sinkus.
\$10.00 B. Ciplijauskas, A. Gaičiūsis, P. Jonikas, B. Krokys, M. Kvedaras, J. Masilionis, F. Mozūraitis, B. Širvinskas, A. Stočkus, V. Židžiūnas.
\$7.00 H. Yčas-Petkus.
\$5.00 V. Palubinskas, P. Puidokas, J. Zalyus.
\$2.00 Neskelbtinas.
\$1.00 A. Smulkštys.

Aukos gautos po lapkričio 18 d. bus paskelbtos vėliau. Organizacinis komitetas dėkoja visiems aukotojams ir prašo tolimesnės dosnios ir skubios paramos. K. B.

CHICAGOS ŽINIOS

NUPIRKO WIEBOLDT KRAUTUVES

Už 37.3 mil. dolerių WSI Acquisition bendrovė supirko Wieboldt krautuvių akcijas. Pardavimo sutartis galutinai pasirašyta.

PAGERBĖ LANDERS

Plačiai skaitomajai „Sun-Times“ kolumnistei, atsakinėjančiai į daugybę visokių klausimų, už pasitarimą sveikatos reikalams paskirta Albert Lasker medicinos premija — žymuo.

UNIVERSITETAS IR P. AFRIKA

Northwestern universiteto patikėtinių taryba nusprendė neišimti savo investavimų iš tų bendrovių, kurios palaiko ūkinius ryšius su Pietų Afrika.

PRIEŠ PAVOJINGĄ AIDS LIGĄ

Gubernatorius Thompson sudarė sveikatos specialistų komisiją, kuri turės nustatyti planus, ką valstija turi daryti kovodama su AIDS liga, prieš kurią vaistų neturima.

TELEFONISČIŲ PAGALBA

ATT telefonų bendrovė panaikina nemokamą telefonisčių patarnavimą, klausiant reikiamo numerio. Dabar už tokį paklausimą Chicagoje reikės mokėti 12 ct., kitur Illinois valstijoje — 50 ct., o klausiant telefono gyventojų kitose valstijose kainuos 60 ct. Aklieji, pasirūpinę gydytojo liudijimą, galės būti atleidžiami nuo tokių mokesčių.

Esu tvirtai įsitikinęs, kad visų pasaulio blogybių paskirtis yra pažadinti aktyvumą. Coleridge

Inžinieriui Kazimierui Oželiui mirus

reiškiamė širdingiausia užuojautą žmonai Evelynai, motinai Sofijai, sūnams Juozui ir Kazimierui, seserims Sofijai ir Daliai su šeimomis ir visiems giminiams, draugams ir pažįstamiems:

M. Ališauskienė
M. Babickienė
K. Balzarienė
M. Baltramienė
L. Dainauskienė
E. ir V. Diminskiai
V. Genienė
J. Ivašauskienė
E. Legeckienė
K. Leonaitienė
Gr. Musteikienė
V. Musteikienė
N. Narienė
M. Noreikienė
E. Pušneraitienė
S. Plenienė
L. Stasiūnienė
A. ir J. Šimkai
J. Skamienė
M. Tyrulienė
M. Tumienė
M. ir J. Tapulioniai
J. ir P. Žitkai.

Parašas — L.D.K. Birutės Dr. C. Chicago's skyriaus valdyba ir narės.

Mielam jaunystės draugui ir kaimynui

A. + A.

KAZIUI OZELIUI mirus,
jo žmonai ir sūnams, jo motinai p. Sofijai ir seserims Sofijai ir Daliai su šeimomis reiškiamė gilią užuojautą ir kartu liūdime.

V. GIEDRAITIS SU ŠEIMA

A. + A.

RIMANTUI BAKAIČIUI mirus,
jo seseriai Daliai su šeima bei kitiems artimiesiems reiškiamė gilią užuojautą.

KORP! GIEDRA

A. + A. FRANK SENKUI

Anglijoje mirus, jo žmonai FRANCES, sūnui RONALDĄ ir RICHARDĄ su šeimomis nuosirdžiai užjaučiame ir kartu liūdime.

JOHN IR JULIA KAY
JOHN KAY SU ŠEIMA
FRANK KAY IR ANTONY KAY
SU ŠEIMOMIS

Tauriam lietuviui patrijotui, Vilniaus krašto sūnui

A. + A.

VALERIJONUI ŠIMKUI mirus,

liūdniają žmoną ONUTĘ, Jo visų darbų talkininkę ir rėmėją, pusseserę LEOKADJĄ PACKAUSKIENĘ su šeima ir visus artimuosius, nuosirdžiai užjaučiame ir daininamės skausmą.

VELIONIO BICIULIAI VILNIECIAI:

Elena Pilek
Vanda ir Juozas Gasperai
Leokadija ir Jonas Laučiai
Juozas Lelkas
Marija Noreikienė

Pranė ir Julius Pakalkai
Povilas Petkevičius
Stefanija ir Donatas Sukeliai
Irena ir Vincas Valkavickai
Jonas Vinciušas

EVANSE-EVANAUSKAS

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

9837 S. Kedzie Avenue, Evergreen Park, Illinois
(Anksčiau buvo 6845 South Western Avenue)

LAI DOTUVIŲ KOPLYČIA

koplyčios taip pat Marquette Parke Chicagoje ir priemiestuose
TEL. — 422-2000

EUDEIKIS

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

DOVYDAS P. GAIDAS ir GERALDAS F. DAIMID

TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

4330-34 So. California Avenue
Telefonai LA 3-0440 ir LA 3-9852

4605-07 South Hermitage Avenue
Telefonas — YArds 7-1741-1

PETKUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

TĖVAS IR SŪNUS

2533 West 71 St., Chicago — 476-2345
1410 So. 50th Av., Cicero — 863-2108

STEPONAS C. LACK ir SŪNOS

LACKAWICZ

Laidotuvių direktoriai

2424 West 69th Street — Tel. RE 7-1213
11028 Southwest Hwy., Palos Hills, Illinois
Tel. — 974-4410

VASAITIS-BUTKUS

Laidotuvių direktoriai

1446 South 50th Avenue
Cicero, Illinois

Telefonas — 652-1003

Kaip „fryzeris“ lietuviškai?

Ar geriau „nutausti“ ar „nutautėti“?

„Dabar šokių grupė išpildys Sadutę“.
O taip? Tai kuo tą Sadutę pripildė, kad dabar reikia ją išpildyti?

Jei jūs nežinote kaip į šiuos klausimus atsakyti, įsigykite naują knygą:

kun. Juozo Vaišnio S.J.

PRAKTINĖ LIETUVIŲ KALBOS VARTOSENA

Knygoje lietuvių kalbos rašybos ir skyrybos pagrindai bei nevertotini žodžiai ir posakiai. Būtina kiekvienam besirūpinančiam taisyklinga lietuvių kalba.

Išleido JAV LB Kultūros taryba, 1985 m.
240 psl. kietas viršelis.

Gaunama Drauge 4545 W. 63 St. Chicago, IL 60629
Kaina 9.65 dol. su persiuntimu.

APYLINKI MUS

x „Draugo“ atkarpoje šiandien baigiame spausdinti Vinco Šalčiūno „Kraštai, kuriame gyvenam“. Antroji pradėsiame spausdinti Cezario Surdoko aprašymą iš Italijos „Pro keliautojo akis“.

x Vytautas Plukas, gyvenęs Los Angeles, Calif., mūsų bendradarbis, atvyko į Chicago dalyvauti penktame Mokslo ir kūrybos simpoziume. Prieš tai lanko savo pažįstamus ir artimuosius. Jis taip pat aplankė „Draugo“ redakciją ir painformavo apie veiklą Los Angeles lietuvių telkinyje.

x Ses. Grace Ann, Marijos aukšt. mokyklos direktorė, ir ses. Salecia, buvusi direktorė, buvo pagerbtos pietuose, kuriuos surengė kolegijų ir mokyklų „North Central Association“ Marijos mokyklos 50 metų tai draugijai priklausymo proga. Valstijos direktorius ses. Grace Ann pagerbė žymeniu.

x Lietuviškos tradicinės kūčios Mokslo ir pramonės muziejuje bus pavaizduotos programoje „Kalėdos pasaulyje“ gruodžio 1 d., sekmdienį, 2:30 val. p.p. Lietuviškose kūčiose pasirodys E. ir F. Zapolių vadovaujami tautiniai šokiai, bus taip pat lietuviškas kugelis ir kiti skanumynai.

x Talandytė paruoš bufetą ir su savo talkininkėmis patarnaus lietuvių respublikonų Illinois lygos vakarieneje lapkričio 24 d., sekmdienį, Lietuvių Tautiniuose namuose, kur bus pasižymėjusių lietuvių pagerbimas.

x „Chicago Tribune“ lapkričio 22 d. laidoje išspausdino R. Karėno laisvą, kuriame jis pasisako, kad nebūtų tokių nemalonių būvų su ukrainiečių jūrininku, jeigu Sovietai būtų priversti laikytis savo įsipareigojimų ir duotų laisvę okupuotiems kraštams.

x Augustinas Pocius, Rockford, Ill., A. Milčienė, Manchester, Ct., Kazimieras Jankūnas, Lodi, N.J., Jadvyga Prokurat, Poulsville, Va., Alf. Baliūnas, Euclid, Ohio, Jadvyga Poškus, Rochester, N.Y., A. Radziviūnė, Richmond Hills, N.Y., Julius Rūkas, Omaha, Nebr., M. Steikūnas, Highland, Ind., Albinas Ruzgas, Montreal, Kanada, įvairiomis progomis atsuntę po 10 dol. aukų. Visiems nuoširdus ačiū.

x V. Tamošaitis, Rock Island, Ill., pasinaudodamas „Draugo“ papiginto vajuos proga, užsiprenumeravo dienraštį vieneriems metams.

x DAINOS restoranas bus atdaras Padėkos dieną nuo 11 - 6 val. vak. Bus duodama dykai gėrimas (1 kokteilis) prie pietų. (sk.)

x Amerikos Lietuvių Gydytojų sąjunga ruošia žiemos seminarą Banff, Kana-doje, kovo 8 - 15 d., 1986. Gydytojai gaus 15 valandų CME kreditų, kurie dalyvaus šiame suvažiavime. Informacijai kreiptis į Birutę Zalatorienę, Travel Advisers Inc. 1515 N. Harlem #110, Oak Park, Ill. 60302, tel.: 312-524-2244. (sk.)

x Literatūros ir Muzikos vakaras, Penktojo Mokslo ir Kūrybos Simpoziumo įvykis š. m. lapkr. 29 d., penktad., 7 v.v. Jaunimo centro didžiojoje salėje. Bilietai gaunami Vaznelių prekybos ir registracijos Jaunimo centre laike simpoziumo ir prie įėjimo. Auka - \$6.00. (sk.)

x Vilniaus miesto planas, paruoštas arch. J. Puišės ir A. Jakšto, didelio formato, 1:20 masteliu, su lietuviškais gatvių vardais, kaip jie buvo prof. M. Biržiškos ir kitų Vilniaus žinovų atkurti 1939 - 40 m. Lietuvai atgavus Vilnių, išleistas „Spaudos fondo“ Vilniuje. dabar pakartotas antrąja fotografine laida. Šį istorinį dokumentą perspausdino Amerikos Lietuvių bibliotekos leidykla M. Morkūno spaus-tuvėje ir siuntinėja kaip nemokamą priedą visiems, kurie užsisako ar perka „Vilniaus arkivyskupijos“ V tomo I knygą.

x Cicero-Berwyn Fine Arts Council rengia didelį lietuvių tautinės muzikos koncertą gruodžio 8 d. 2 val. popiet Morton auditorijoje, 2423 S. Austin. Koncerte dalyvaus „Dainavos“ ansamblis, „Spindulio“ sokių grupė ir Balio Pakšto grupė su liaudies instrumentais. Pagrindė bus inscenizuojamos lietuviškos vestuvės su visom folkloro priemonėm.

x Ateitininkų Korp! „Grandis“ kviečia į savo „Grandkavą“ visus korporan-tus su šeimomis, taip pat visus studijuojančius tiksluosius mokslus ar jau baigusius, kurie pritaria ateitininkiškai ideologijai. Šventė bus sekmdienį, gruodžio 1 d., šia tvarka: 11 val. Marijonų koplyčioje (6336 So. Kilbourn Ave.) šv. Mišios už visus mirusius „Grandies“ narius, o po to „Grandkava“ Dainos restorane (2636 W. 71 St.).

x Kun. Kęstutis Trimakas pateiks Pasaulio lietuvių anketos duomenų analizę apimtu-sų tautinę sąmonę PLB mokslinėje konferencijoje, lapkričio 23 d. Jaunimo centro apatinėje salėje. Pradžia 9 val. ryte.

x Prof. dr. Dalia Katiliū-tė-Boydston kalbės apie motyvaciją tautiniam auklėjimui išsivijoje išlaikyti PLB mokslinėje konferencijoje lapkričio 24 d. 1 val. p.p. Jaunimo centro apatinėje salėje. Prelegentė taip pat dalyvaus ir anketos duomenų analizėje bei išvadose šeštadienį, lapkričio 23 d., 9 val. ryte.

x Lietuvių išsivijos cent-rui Lemontė numatytų patal-pų apžiūrėjimas ir pamaldos įvykis lapkričio 24, sekmdienį, 1 val. p.p. Patalpos yra pusė mylios į vakarus nuo Ateitininkų namų. Visi kviečiami dalyvauti. (pr.)

x Kalakutinių šokių lapkričio 28 d. Jaunimo cen-tro didžiojoje salėje. Rengia Pasaulio Lietuvių Jaunimo s-ga. Groja „Aidas“. Pradžia - 9 val. vak. Nuo 7:30 iki 9:00 kokteiliai (21 metų ir vyresniems). (pr.)

x Teresės Žilytės, Metro-politan operos žvaigždės kon-certas sekmd., gruodžio 15 d. 3 val. First Chicago Center. Bilietai - Patria, 2646 W. 71st Street, 778-2100 \$25, \$15, \$10. (sk.)

x Ieškoma lietuviškai kal-banti moteris, gyvenanti ne toli Berwyn, prižiūrėti 11-os mėnesių amžiaus mergaitę. Skambinkite vakarais arba savaitgaliais 795-6496. (sk.)

x Floridoj - lietuvių kolonijoj - parsiduoda 1/2 akro sklypas \$5900.00. Skersai ežero. Pušimis apodintas. Tel. 597-7843. (sk.)

x Floridos Pensininkų dėmesiu! Fort Pierce, į šiaurę nuo Juno Beach, ant Atlanto kranto, parduodamas gražiai įrengtas dviejų miegamųjų kondominiumas. Suinteresuoti prašomi skam-binti tel. (312) 246-2775. (sk.)

Posėdžiaują penktojo Lietuvių Mokslo ir kūrybos simpoziumo komitetas Jaunimo centre. Iš kairės sėdi: M. Marcinkevičienė, I. Kerelienė, pirm. R. Vaitys ir A. Griniene; stovi: J. Šlaivas, P. Masilionienė, J. Zemaitis, J. Žygas, A. Budrionienė, S. Zalatorūtė, A. Juodvalkis ir K. Burba.

CHICAGOJE IR APYLINKĖSE

TILŽĖS DEKLARACIJOS PASKELBIMO SUKAKTIES MINĖJIMAS

Lapkričio 30-toji Mažosios Lietuvos lietuviams yra tokios pat reikšmės, kaip ir Vasario 16-toji. Tą dieną Maž. Lietuvos Taryba Tilžėje pasirašė deklaraciją skelbiančią Mažosios arba Prūsų Lietuvos prisijungimą prie Nepriklausomybę atgavusios Didžiosios Lietuvos. Nors dėl nepalankių sąlygų anuomet to nepavyko įgyvendinti, Maž. Lietuvos lietuviai nepraranda vilties, kad ateityje visa Maž. Lietuva su Tilže, Gumbine ir Karaliaučium taps neatskiriama atsistatysiančios Nepriklausomos Lietuvos dalimi. Šios vilties skatinami, mažlietuvių Chicagoje bene dešimtis iš eilės metus suruošia iškilmingą šios sukakties minėjimą.

Šįmetinį minėjimą sekmdienį, lapkričio 17 d., Šaulių namuose ruošė Mažosios Lietuvos Rezistencinio sąjūdžio Vidurio Vakarų valdyba. Minėjimą 2 val. p.p. pradėjo valdybos pirmininkas Vincas Žiobrys, pasveikindamas dalyvius ir trumpai paryškindamas įvykių skatinusius Maž. Lietuvos Tarybos įsisteigimą ir Tilžės akto paskelbimo aplinkybes bei priežastis.

Vytauto Didž. šaulių rinktinės vėliavų tarnybos vadovui Juozui Gurevičiui vadovaujant, buvo įneštos septyniuos vėliavos - JAV-ių, Lietuvos, Maž. Lietuvos, dvi Vytauto Didž. rinktinės ir dvi jūrų šaulių - Gen. T. Daukanto ir „Klaipėdos“ įgulų.

Invokaciją sukalbėjo lietuvių evangelikų-liuteronų vyskupas Ansas Trakis. Lietuvos himną, vadovaujant muz. Julijui Mačiuliui ir dainininkei Paulinai Mačiulienėi, giedojo visi iškilmių dalyviai.

Tolimesnei minėjimo eigai vadovauti pakviestas Maž. Lietuvos Rezistencinio sąjūdžio Prezidiumo narys Algis Regis, sveikindamas susirinkusius, perdavė ir MLR sąjūdžio pirmininko Kristupo Kukučio linkėjimus.

Zodžiu MLR sąjūdį ir šio minėjimo dalyvius Vliko vardu sveikino Vytautas Jokubaitis. Alto vardu - Mykolas Pranėvičius.

A. Regis trumpu žodžiu paryskino Tilžės akto reikšmę bei jo signatūrą drašą jį pasirašant ir paskelbiant, už ką dalis jų vėliau apmokėjo savo gyvybėmis. Visiems atsistoję.

x Reikalinga moteris prižiūrėti du mažus vaikus, tris dienas savaitėje, mūsų namuose, pietvakariami priemiestyje. Skambinti 448-4520. (sk.)

x Akiniai siuntimui į Lietuvą. Kreiptis į V. Karosaitę - Optical Studio, 2620 West 71 Street, Chicago, Ill. 60629. Telefonas 778-6766. (sk.)

x Baltic Monuments, Inc., 2621 W. 71 Street, Chicago, Ill. Tel. 476-2882. Visų rūšių pa-minklai, žemiausios kainos, geriausiomis sąlygomis. (sk.)

mu gerbiant Maž. Lietuvos veikėjus ir kankinius, Algimantas Kleinaitis perskaitė aną istorinį Tilžės aktą.

Paskaitą apie gyvenimą Maž. Lietuvoje 16-jame šimt-metyje skaitė istorija besido-mintis filosofas kun. Vytautas Bagdanavičius. Paskaita neilga, bet išsamiai paruošta ir informatyvi.

Meninę minėjimo dalį atliko siemet savo veiklos dešimt-metį švenčiančio „Spindulio“ tautinių sokių šokėjai, grakščiai pašokdami penkis šokius. Šiam šokėjų vienietui vadovauja žinoma visuome-nininkė muzikė Rasa Šoliū-naitė-Poskočionienė.

Nuoširdus Maž. Lietuvos bičiulis Apolinaras Bagdonas perskaitė savo eilėrašį „Prūsų žemė“, iki ašarų sujudindamas jautresnius Tėviškos pasiilgusius klausytojus.

Baigiamajame žodyje A. Regis kvietė visus nuoširdžiau rūpintis Maž. Lietuvos reikalais siekiant, kad ji, kaip teisėtus mūsų tautos paveldėjimas ateityje taptų neatskiriama atsistatysiančios Lietuvos dalimi. Ragino įtako-ti visuomenę, o ypač mūsų politinius veiksmus rūpintis Maž. Lietuvos reikalų kėlimu tarptautinėje plotmėje.

Minėjimas buvo baigtas Maž. Lietuvos himnu, kurį visi dalyviai sugiedojo vėl vadovaujant muz. Julijui ir Paulinai Mačiuliams.

Minėjimas buvo sėkmingas, nes jame dalyvavo arti 200 asmenų - mažlietuvių, šaulių ir Maž. Lietuva susirūpi-nusios visuomenės. Programa buvo įdomi, neįtešta, gerai suplanuota, punktualiai pradėta ir tiksliai pravesta. Mi-nėjimo rengėjai ir visi progra-mos dalyviai dėl to verti pagarbos.

IR

LOYOLOS LIETUVIŲ KLUBO PLANAI

Semestro galas artėja, bet Loyolos universiteto lietuvių klubas nenustoją veikti. Praei-tame susirinkime buvo iš-dalinti klubo marškinėliai su Geležinio Vilko emblema, kurią šiais metais sukūrė Aras Tijūnelis. Praėjusių dvejų metų marškinėliai, supro-

Rita Stroputė ir Tomas Schipplick, Loyolos universiteto lietuvių studentų klubo nariai, pardavinėja „donuts“...

jektuoti Rasos Tijūnelytės, vaizdavo Vytį ir lietuvišką pilį. Nors anksčiau tai buvo numatyta, Loyolos knygyne nebus šiais metais ruošiamas lietuviška parodėlė, nes kny-gynas bus perorganizuojamas ir parodai nebus vietos. Mūsų klubo nariai prisidėjo prie dr. A. Norvilos studijų, užpildant jo paruoštas anketas apie lietuvių kalbą.

Sausio 17, 18 ir 19 dienomis klubas ruošia slidinėjimo išvyką į Devil's Head, Wis-consin. Visi studentai kviečiami prisidėti. Papildyti išdą klubo nariai pardavinėjo M & M saldinius ir donuts. Gruodžio 6 d. ruošiamas balių Northwestern un-te. Visi stu-dentai kviečiami atvykti į mūsų baliuką, pabendrauti ir pasižokti prie „disc-jockey“ muzikos. Dėl informacijos apie klubo veiklą galima kreiptis į Dainą arba Rasą Tijūnelytės tel. 537-7949.

Irena Kerelienė, penktojo Mokslo ir kūrybos simpoziumo rengimo komiteto vicepirmininkė, rūpinasi, kad simpoziumas gerai praeitų, taip pat vadovauja jo garsinimui.

RUDENS VAKARAS

Lietuvių Bendruomenės Brighton Parko apylinkės valdyba kasmet rengia tradicija tapusį rudens vakarą - balių šiais metais tas balius buvo suruoštas lapkričio 9 d., šeštadienį, 7 val. vakaro Šaulių namuose. Tą šeštadienio vakarą Chicagoje smarkiai lijo. Tačiau blogas oras neatbaidė svečių. Praverus Šaulių salės duris, reikėjo nueiti - salė buvo pilna Brighton Parko lietuvių bei jų draugų. Nors lauke siautė audra, viduje prie šventiška papuoštų ir gausiai valgiais apraustų stalų buvo sausa, šilta, jauki ir labai draugiška nuotaika.

Vakarą pradėjo apylinkės pirmininkė Salomėja Dau-lienė. Ji padėjo svečiams už atsilankymą ir pasidžiaugė, kad svečiai, nepabūgę blogo oro, atėjo pamėti apylinkės valdybos darbo.

Pirmininkė supažindino ir pristatė svečiams vakare dalyva-vusius Lietuvių Bendruomenės atstovus: PLB vicepir-mininkę Birutę Jasaitienę, JAV LB Socialinių reikalų tarybos pirmininkę Danguolę Valentaitę, visą eilę įvairių organizacijų, chorų, ansamblių bei institucijų pirmininkų ar atstovų bei pasižymėjusių žmonių.

Vakaro meninę programą atliko jauna muzikė Asta Šepetytė, fleita pagrodama visą eilę dainų. Fleitai akordeonu pritarė Ažuolas Stelmokas. Jauna muzikė Asta Šepetytė yra gimusi Detroit, lankiusi aukštesniąją lituanistinę mokyklą, labai gražiai kalba lietuviškai. Asta yra baigusi Eastern Michigan universitetą cum laude, turi magistro laipsnį iš fleitos. Šiuo metu Asta yra muzikos mokytoja ir taip pat vadovauja ir diriguoja styginiam orkestrui La Grange aukštesniojoje mokykloje. 1984 metais Margutis buvo surengęs jos koncertą. Praeitą vasarą Asta su savo mokiniais lankėsi Prancūzijoje ir ten dirigavo amerikiečių chorui.

Kun. F. Kireilui sukalbėjus maldą svečiai buvo pavaišinti skania vakariene. Svečiams prie stalų patarnavo valdybos

IS ARTI IR TOLI KANADOJE

- A. a. Jonas Adomaitis, 71 metų amžiaus, jau kurį laiką sirgęs, širdies priepuoliu mirė Hamiltone. Nulūdimė liko žmona, dukterė ir sūnus su šeimomis. Palaidotas Holy Sepulchre kapinėse, palydint kun. J. Liaubai.

- Feliksas Rimkus ir A. Kaminskis, dirbę po 30 metų „Dofasco“ fabrike, išėjo į pensiją. Jie gyvena ir toliau žada likti Hamiltone.

- Serga Ferdinami Hamiltone Pranas Vizbaras ir paguldytas ligoninėje. Taip pat ligoninėje guli po sunkios kaulų operacijos dr. A. Gailius.

- Kredito bendrovės „Lito“ vedėjas B. Niedvaras darė pranešimą Montrealeo lietuviams ir pareiškė, kad taupytojai gali būti tikri ir saugūs, nes „Litas“ stengiasi nepadariti blogų paskolų ir neturėti nuostolių. Daugelis panašių bendrovių subankrutavo, bet „Litu“ tas negre-sia.

ponios. Po vakarienės keli valdybos nariai išdalino svečiams laimėjimų dovanas.

Po oficialios ir meninės programos svečiai dar ilgai linkmamosi, grojant linksmam Balio Pakšto orkestrui. Smagu matyti taip gražiai veikiančią Lietuvių Bendruomenės apylinkę. Ypač džiugu jausti nuoširdų visų apylinkės narių bendradarbiavimą ir paramą apylinkės valdybai. Taip gražiai dirbančią Lietuvių Bendruomenės apylinkės valdybą sudaro pirmininkė Salomėja Dauilienė, vicepirmininkė Bronė Rusteikienė, sekretorė ir socialinių reikalų vadovė Rita Darienė, išdinininkas Simas Jokubaitis, renginių vadovas Vytautas Dijokas ir nariai - Valentinus Račūnas, Vitalis Utara, Grasilija Melnienė, Janina Pileckienė ir Alina Vadeišienė. Valdyba prašė perduoti padėką visiems svečiams atvykusiems per tokį blogą orą į Brighton Parko Lietuvių Bendruomenės vakarą, taip pat dėkoja visiems aukojusiems dovanas laimėjimams, Baltic kepyklos savininkams Ankams už duoną ir dalį pyragų. Svečiai dėkojo valdybai ir jos pirmininkei Salomėjai Dauilienei už gražų vakarą ir puikų bendruomeninį darbą.

Birutė Jasaitienė

Advokatas Jonas Gibaitis
6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. - 776-8700
Darbo val. nuo 9 iki 1 val. vak.
Šeštad. 9 v. r. iki 1 val. d.

ADVOKATAS
Vytenis Lietuvninkas
2501 W. 69th Street
(Lithuanian Plaza Court)
Chicago, IL 60629
Tel. 778-0800
Kasdien 2-8 val. vak.
Šeštadienį 9 v.r. iki 1 v.p.p.

Advokatas
GINTARAS P. ČEPENAS
2649 W. 63rd Street
Chicago, IL 60629
Tel. - 776-5162
Kasdien 9-6 val. vak.
Šeštadieniais ir vakarais pagal susitarimą

ADVOKATAS
ALGIRDAS R. OSTIS
(Ostrauskas)
1000 Joris Blvd., Suite 304
Oak Brook, IL 60521
Tel. Of. 325-3157
Tel. Res. 325-6582
Valandos pagal susitarimą